

RUDAR

GLASILO KOLEKTIVA
RUDARSKO-ELEKTROENERGETSKEGA KOMBINATA VELENJE

OSREDNJA KNJ. CELJE

Celje - skladišče

D-Per
65/1980

5000013534,2

COBISS ○

LETO XIV

SREDA, 30. APRIL 1980

ŠTEVILKA 2

Z mehaniziranega čela "hemscheidt" na koti 135 v jami Pesje

Ob dnevu rdečih nageljnov

Ob tako pomembnem prazniku kot je PRVI MAJ in štiri dni pred njim dan ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda si ne moremo kaj, da se ne bi ozrli nazaj na prehojeno pot in da ne bi razmišljali tudi o načrtih za naprej.

Delavski razred iz svoje zgodovine pomni pomembna obdobja in mejnike, pa najsi bo to prva velika uspešna stavka čikaških delavcev pred 94 leti, spomin na katero so delavci po vsem svetu zaznamovali s praznikom dela - prvim majem... ali revolucionarno vrenje v začetku tega stoletja in v dvajsetih letih, ko so delavci spoznali, da nova delitev sveta po prvi svetovni vojni ni prinesla večini sveta blaginje, ampak ekonomske krize. Takrat se tudi začela najpomembnejše zgodovinsko obdobje za naše narode in narodnosti; obdobje, v katerem so združili napredne misli in revolucionarne sile v revolucionarnih sindikatih in pod vodstvom komunistične partije, ki je popeljala naše narode in narodnosti skozi najbolj slavno epopejo naše zgodovine, v boj proti okupatorju in v socialistično revolucijo.

Kako smo močni in enotni, smo dokazovali v vsem povojnem obdobju, v katerem smo z lastnimi močmi obnovili porušeno domovino in ustvarili zanesljive ekonomske temelje za nadaljnji razvoj, obenem pa vzdržali vse pritiske in grožnje od zunaj.

Letos praznujemo tudi nadvse pomembno obletnico: 30 let delavskega samoupravljanja. To obdobje je prav gotovo ena izmed najpomembnejših etap v naši revoluciji in v izgradnji političnega sistema, ki temelji na socialističnih samoupravnih odnosih. S sprejetjem zakona o delavskih svetih in zgodovinskimi besedami tovariša Tita "Tovarne delavcem!" pred 30 leti smo začeli polniti novo stran naše zgodovine, ki je danes popisana z ogromnimi uspehi na vseh področjih življenja naše družbe.

Dalje na 2. strani!

Delavkam in delavcem REK Velenje, njihovim svojcem in upokojevcem REK Velenje za prvi maj - praznik dela iskreno čestitamo in želimo za naprej še več uspehov in sreče.

Iskrene čestitke tudi drugim občanom!

Družbenopolitične organizacije in samoupravni organi REK Velenje

To je bila tudi pot iskanj najustreznejših rešitev in preverjanj usmeritev v praksi, ki jih je vedno spremljalo prepričanje, "da nič ne sme biti tako sveto, da ne bi moglo biti preseženo". Na poti k cilju, k popolni osvoboditvi človeka in dela, so se strnili vsi naši narodi in narodnosti. Spričo tega smo sedaj enotnejši kot kdajkoli poprej. In tudi naše zaupanje v zvezo komunistov, zvezo sindikatov in druge zavestne družbene sile je neomajno. Skrivnost našega uspeha ni v tem, da ne delamo napak, ampak v tem, da znamo napake odkrivati in jih odpravljati.

Ob tem prvem maju je pred nami tudi novo srednjeročno plansko obdobje, obdobje 1981-1985, in pripravljane in sprejemanje planov za to obdobje. To je zahtevna in odgovorna naloga. Od vseh nas bo terjala veliko prizadevnosti in sodelovanja, saj bodo naši delovni dosežki v tem srednjeročnem obdobju v veliki meri odvisni od tega, kako skrbno bomo načrtovali. V temeljnih samoupravnih celicah naše sestavljene organizacije so priprave na izdelavo srednjeročnih planov že v velikem razmahu, izhajajo pa iz izkušenj, ki smo jih dobili v sedanjem srednjeročnem obdobju in iz ocene razvojnih možnosti. Zato kaže ob delavskem prazniku - prvem maju poudariti vsaj nekatere prvine, ki jih moramo zajeti, da bo naš nadaljnji razvoj zastavljen čim bolj celovito.

Pogoj za nadaljnjo krepitev materialne osnove združenega dela v našem rudarsko-elektroenergetskem kombinatu je prav gotovo samoupravno usklajen razvoj vseh organizacij združenega dela znotraj kombinata in kombinata kot celote; to je razvoj, ki bo izhajal iz skrajno premišljenih in gospodarnih načrtov vlaganj in združevanja sredstev.

To izhodišče pa bo še naprej terjalo neprestan razvoj energetskega dela našega kombinata in s tem vlaganja v modernizacijo proizvodnje v rudniku in TE Šoštanj ter v proizvodnjo strojne opreme za potrebe pridobivanja premoga. Pred nami so torej naloge, ki jim bomo kos le ob pomoči in razumevanju celotne naše ožje in širše družbenopolitične skupnosti, zlasti pa vseh uporabnikov energije, ki jo proizvajamo v našem kombinatu in ki pomeni kri za slovensko gospodarstvo.

Prav tako pa bomo morali skladno razvijati tudi druge dejavnosti v našem kombinatu, predvsem avtoprevoznništvo, ne nazadnje pa tudi izkoriščanje elektrofiltrskih pepelov in rekultivacijo ugreznin; preostale dejavnosti pa vsaj toliko, da bomo lahko sproti zagotavljali primerna dela in naloge za zaposlovanje in prekvalifikacijo naših invalidov in potrebno akumulativnost teh dejavnosti.

Vsem tem razvojnim usmeritvam pa bomo lahko uspešno sledili le na osnovi nadaljnjega poglobljanja in krepitev družbeno-ekonomskih odnosov prek samoupravnega sporazumevanja in dogovarjanja. Torej je temeljni pogoj za uresničenje vseh naših načrtov za prihodnje petletno plansko obdobje, kakor tudi za naprej, nadaljnje utrjevanje in razvijanje socialistične samoupravne demokracije na vseh ravneh naše organiziranosti in delovanja. In to bodisi da gre za načrte v zve-

zi s proizvodnimi dejavnostmi in družbenim standardom zaposlenih delavcev v našem kombinatu ali za načrte v zvezi z zagotavljanjem primerne dela in družbenega položaja nasploh za naše invalide.

Kljub tako prepletenim in težkim nalogam, ki jih bomo morali uresničevati in uresničiti, pa smo lahko optimisti, saj smo v preteklosti že tolikokrat dokazali, da je ni naloge, ki je enotni in osveščeni ne bi zmogli. Za

V sredo, 23. aprila, so se v naši sestavljeni organizaciji mudili člani odbora za rehabilitacijo in zaposlovanje delovnih invalidov (Na sliki!), ki deluje v okviru skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja SR Slovenije, s predsednikom in sekretarko te skupnosti ter predstavniki republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije.

Po ogledu nekaj klasičnih in mehaniziranih čel v jami Pesje so se naši gostje, skupaj s predstavniki našega kombinata in delovne organizacije RLV, sestali na redni seji tega odbora. Uvodoma so obširno spregovorili o problematiki, ki spremlja rehabilitacijo in zaposlovanje delovnih invalidov v naši sestavljeni organizaciji, potem pa so razpravljali še o vprašanih ustanavljanja mreže zavodov za usposabljanje delovnih invalidov v naši republiki.

Obisk so sklenili z obravnavo predloga samoupravnega sporazuma o financiranju invalidskih organizacij.

Več o njihovem obisku pri nas bomo objavili prihodnjič.

to se tudi ob letošnjem prazniku dela - prvem maju smelo zazrimo naprej!

Srečno!

Franc DRUKS, predsednik koordinacijskega odbora sindikata SOZD REK Velenje

Sprejeta stališča na zadnji seji delavskega sveta naše sestavljene organizacije (3. aprila) o poslovanju našega kombinata v letu 1979 in potrebnih ukrepih za izboljšanje njegovega poslovanja v letu 1980

Stališča o poslovanju kombinata v letu 1979

Poslovanje v letu 1979 je bilo glede na razmere dokaj **dobro**, saj so vse delovne organizacije poslovale pozitivno.

Plan celotnega prihodka in dohodka ni bil dosežen v delovnih organizacijah TE Šoštanj, Plastika in EFE.

Struktura delitve čistega dohodka v korist skladov je bila ugodnejša kot v letu 1978.

Ekonomičnost poslovanja se je povečala, saj je bila rast celotnega prihodka večja od rasti porabljenih sredstev.

Število zaposlenih se je povečalo le za 0,75 odstotka ali za 49 delavcev. Kvalifikacijska struktura se je izboljšala. Obseg fluktuacije delavcev pa je še vedno bil previsok, saj je znašal kar 14,2 odstotka.

Razmerje med uvozom in izvozom se glede na leto prej ni bistveno spremenilo; z izvozom smo pokrivali le 11 odstotkov uvoza.

Investicijska dela so v glavnem potekala brez večjih zamud; razen pri stanovanjski izgradnji, saj v letu 1979 nismo pridobili nobenega novega stanovanja.

PREKLICUJEM VELJAVNOST izplačilnega kartončka SOZD REK Velenje št. 001937 - Daniel MOHORKO (Tomšičeva 13, Velenje).

Stališča o potrebnih ukrepih za izboljšanje poslovanja kombinata v letu 1980

Vse organizacije združenega dela v kombinatu naj poslujejo tako, da bodo ob upoštevanju resolucijskih načel in republiškega dogovora o razporejanju dohodka in čistega dohodka čim boljše izvajale načrtovane naloge.

Dohodkovne odnose združenih organizacij v SOZD REK Velenje je treba še naprej razvijati na osnovi skupnega prihodka in dohodka.

Delovne organizacije s šibko plačilno sposobnostjo (likvidnostjo) naj ustrezne strokovne službe - svoje in sestavljene organizacije - čim bolj usmerijo v iskanje rešitev za izboljšanje plačilne sposobnosti.

Delovne organizacije, ki imajo prevelike zaloge reprovizivnega materiala, morajo poskrbeti za zmanjšanje zalog na splošno sprejemljivo količino.

Zaradi zelo neugodnih zunanjetrgovinskih razmer si morajo delovne organizacije in delovne skupnosti sestavljene organizacije bolj prizadevati za povečevanje izvoza in nadomeščanje uvoza reprodukcijskega materiala in opreme z domačimi izdelki; v primerih, ko je uvoz nujen, pa morajo potrebna soglasja za uvoz zagotoviti v najkrajših možnih rokih.

Splošno in skupno porabo je treba omejiti na načrtovano višino.

Če katerakoli organizacija združenega dela v kombinatu prekorači načrtovana sredstva za osebne dohodke, mora njen delavski svet obravnavati vzroke prekoračitve in sprejeti ustrezne ukrepe za odpravo nastale nepravilnosti.

Odsotnosti od dela zaradi bolniške, bodisi do ali nad 30 dni, je treba omejiti na zares upravičen obseg in upravičene primere.

Temeljne in enovite delovne organizacije morajo ob sprejemanju sklepnega računa za leto 1980 oblikovati, kolikor le morejo velik del lastnega poslovnega sklada.

RUDAR - INFORMATOR: Glasilo kolektiva sestavljene organizacije REK Velenje (Velenje - Rudarska 6, telefon h.c. 851 100)

Za izdajanje glasila skrbi uredniški odbor. Odbor sestavljata:

- a) delegacija samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij: Franc Avberšek (RLV - J. Preloge), Franc Kos (RLV - J. Preloge), Vili Romih (RLV - J. Pesje), Ivan Jelen (RLV - J. Škale), Ludvik Hribar (RLV - J. mehanizacija in J. transport), Franc Miklavčič (RLV - J. gradnje), Anton Čas (RLV - Priprave), Franc Druks (RLV - Klasirnica), Franc Kramer (RLV - Zunanja, Gradbena in Mizarska dejavnost), Anton Ribarič (RLV - delovne skupnosti), Maks Lomšek (TE Šoštanj), Pavle Planinc (ESO), Roman Rebernik (Plastika), Emil Medvešek (Avtopark), Mile Maksimovič (EFE), Silvo Pešak (TISK), Dragica Zupanc in Mirko Žolnir (delovne skupnosti SOZD);
- b) delegacija delavcev in njihovih stalnih sodelavcev pri glasilu: Teodor Jelen (DSSS RLV - odgovorni urednik), Rafael Batič (DSSS SOZD - glavni in tehnični urednik), Bojan Ograjenšek (DSSS SOZD - novinar), Vesna Kores (DSSS SOZD - tajnica glasila), Lojze Ojsteršek (DSSS SOZD - fotografske storitve), Konstantin Kuzmin (predstavnik KPO SOZD - stalni sodelavec), Drago Bahun (tajnik organov upravljanja in družbenopolitičnih organizacij SOZD - stalni sodelavec), Nada Dermol (referentka za informiranje v TE Šoštanj - stalna sodelavka), Tone Šeliga (predstavnik OK SZDL Velenje - stalni sodelavec).

Predsednik uredniškega odbora: Anton Ribarič • Naslov uredništva: Velenje - Prešernova 5 (DSSS SOZD - telefon h.c. 851 100, interno 260 - soba 58 nad pošto Velenje).

Tiska TISK REK Velenje (Velenje - Celjska cesta, telefon 850 566 ali 851 630) • Glasilo prejema vsi člani kolektiva brezplačno • Izhaja po potrebi • Naklada v višini števila zaposlenih + 100 izvodov.

Samoupravni organi SOZD REK Velenje naj ob obravnavanju periodičnih in sklepnega računa poslovanja SOZD REK Velenje preverijo upoštevanje teh stališč.

(Predlog teh stališč je pripravila plansko-analitska služba SOZD REK Velenje).

Po sledih poskusnega odkopavanja z uporabo nove vrste samohodnega hidravličnega podporja HEMSCHEIDT na etaži kote + 135 v jami Pesje

V NAŠEM RUDNIKU ŽE PRIBLIŽNO POLOVICO PREMOGA PRIDOBIMO Z UPORABO SODOBNIH ODKOPNIH PODPORIJ

Sodobna odkopna podporja nezadržno prodirajo na odkope v jamah našega rudnika. Zasluga za to gre predvsem napornemu izbiranju in preizkušanju sodobnih odkopnih podporij in obenem odrekanju članov kolektiva RLV pri osebnem in družbenem standardu.

V jami Preloge imajo trenutno na odkopih v preostalem delu vzhodnega polja vrsto angleškega podporja DOWTY in vrsto sovjetskega podporja KTU; na odkopih v južnem delu jame pa staro vrsto zahodnonemškega podporja HEMSCHEIDT, zraven pa bodo dobili še vrsto sovjetskega podporja OKP, ki ga na naših odkopih že precej dolgo poznamo, vendar pri nas nima prave bodočnosti.

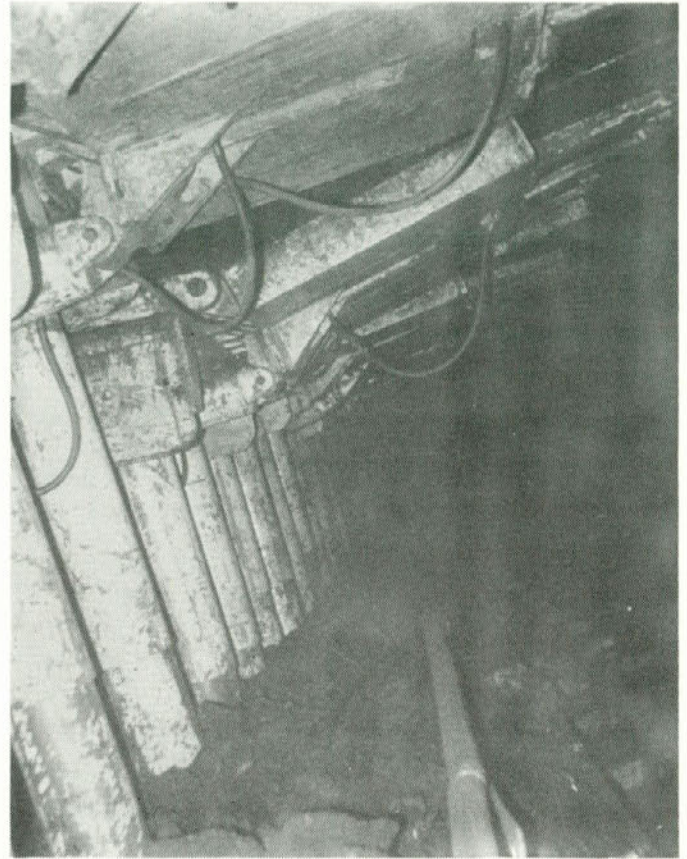
Na odkopih v jami Škale trenutno uporabljajo podporje OKP in stari tip podporja HEMSCHEIDT, zraven pa bodo dobivali še druga, saj bodo odkopavanje v tej jami vedno bolj mehanizirali.

V jami Pesje pa imajo poleg nove vrste odkopnega podporja HEMSCHEIDT še nekaj avstrijskega "salzigtra", staro vrsto "hemscheidta" in novo vrsto "dowtyja", dobili pa bodo tudi OKP.

Povsod - razen v stari jami (vzhodnem delu jame Preloge), kjer so jih pred nekaj tedni zaenkrat ukinili - so še tudi klasična čela, z navadnim jeklenim odkopnim podporjem.

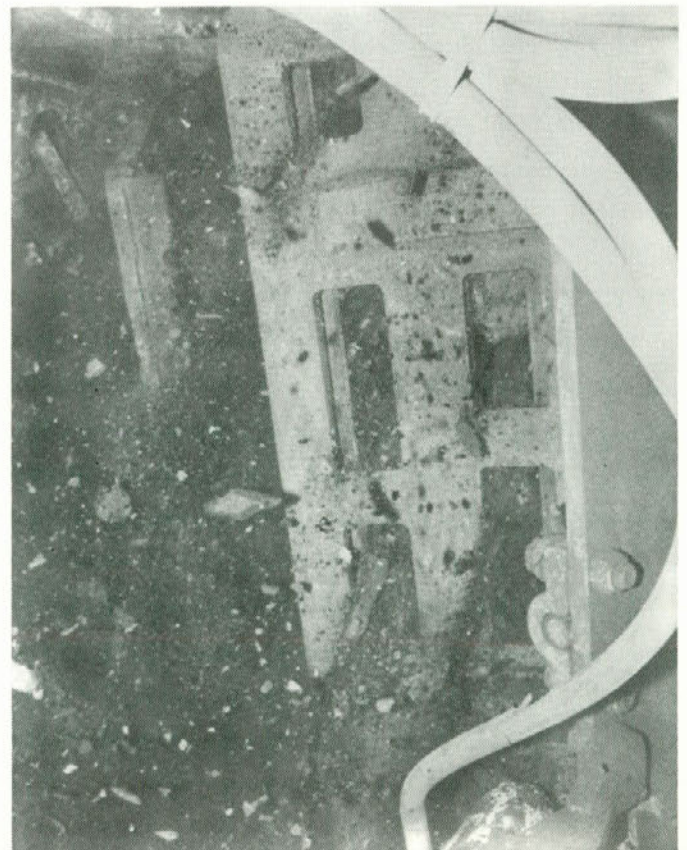

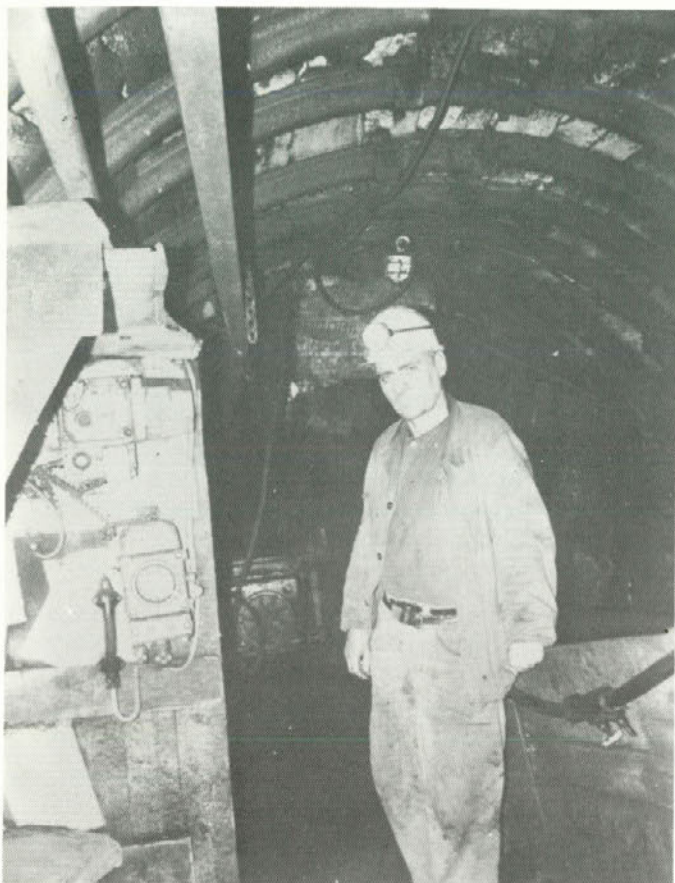
Taka je groba trenutna slika uporabe sodobnih odkopnih podporij v jamah RLV. Toda pregroba, če takoj ne pridene: čeprav je vsa ta sodobna odkopna "podgrada" - kakor podporje včasih še imenujejo naši rudarji - po nastanku tuja, je vendarle po uporabnosti v veliki meri tudi plod ustvarjalnosti naših ljudi... rudarjev, rudniških remontnih delavcev in tehničnih strokovnjakov in delavcev v ESO, Elektrostrojni opremljeni! Te trditve nihče ne more izpodbiti. Ne samo zato, ker v ESO že znajo izdelovati in tudi izdelujejo - pa čeprav s kakšno začetno napako - jeklene konstrukcije podporij, kot sta "hemscheidt" in "dowty", ampak tudi zavoljo tega, ker inozemski proizvajalci teh podporij niso sposobni

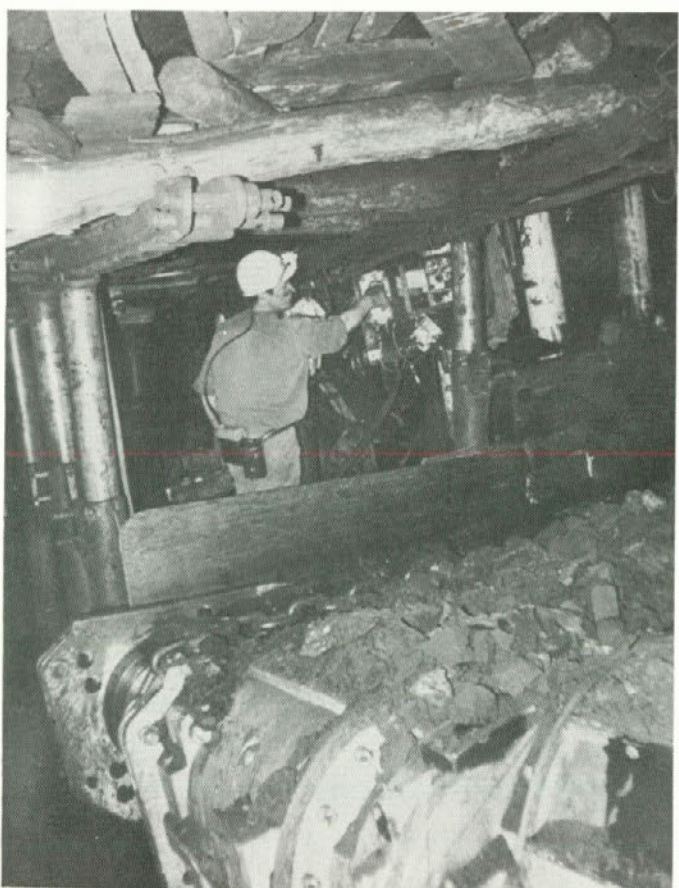
ZGORAJ - Nekaj sekcij in del čelnega transporterja čela DE na etaži kote + 135 v jami Pesje

SPODAJ - Novost pri podporju "hemscheidt", ki ga uporabljajo na tem čelu, so ojačeni in z rebrastimi vratci zaprti zadnji deli sekcij. Kadar hočejo pridobivati iz stropa, odgovorni kopači za to fazo pridobivanja pritisnejo na posebne vzvode in ta vratca se odprejo.

ZGORAJ - Anton ŠTRANGARIČ, čuvar mehanizacije pri drobilni postaji E odvoza za čelo DE na etaži kote + 135 jame Pesje ob našem obisku na tem čelu
SPODAJ - Stikalist na čelu DE pri delu

izdelati "tip top" izdelkov za naše potrebe brez napotkov naših tehničnih strokovnjakov. Izdelavo hidravličnih naprav pri teh podporjih resda sami še ne obvladamo. Verjetno pa bi jo lahko, če bi koga zanj posebej stimulirali - in če bi inozemski proizvajalci bili dovolj širokosrčni pri posredovanju svojih tehnoloških izsledkov in izkušenj. A kaj hočemo: zaščito industrijske lastnine se gredo med seboj tudi mnogi naši proizvajalci, ki živijo skoraj izključno od našega "enotnega" samoupravnega socialističnega trga...

DOSEDANJI REZULTATI POSKUSNEGA ODKOPAVANJA Z NOVO VRSTO "HEMSCHIEDTA"

Podporje "hemscheidt", ki ga uporabljajo pri poskusnem odkopavanju premoga na etaži kote + 135 v jami Pesje - na čelu DE, je nove vrste z ozirom na to, da je prirejeno za pridobivanje premoga po sistemu tako imenovane vertikalne koncentracije. To je za pridobivanje premoga tudi iznad podporja, iz stropa - in ne le za pridobivanje ob izdelovanju podkopa. S tem pa se višina odkopavanja bistveno poveča; in sicer od 3 metrov, kolikor približno znaša pri podporju za horizontalno koncentracijo, kar na 10 in še več metrov. Kaj to pomeni z vidika proizvodnih stroškov, je jasno... Manj je demontaž mehanizacije za ponovne montaže pri izkoriščanju globljih plasti načetega sloja premoga. Manj je tudi čisto rudarskih pripravljalnih del; izdelovanja raznih jamskih prog itd.

Nekaj kazalcev uspešnosti poskusa od 6. septembra 1979, ko se je začel, do konca marca 1980!

- Poprečni napredek čela: v septembru 1979 - 0,69 metra na dan, v marcu 1980 - 1,39 metra na dan

Ob tem povejmo, da je čelo zdaj dolgo okrog 100 metrov in opremljeno s 64 sekcijami tega podporja, ki tehtajo po 12,5 tone in imajo nosilnost po 410 ton. Zaradi tolikšne nosilnosti pa je to podporje tudi izredno zanimivo za naše odkope, saj ti prehajajo v vedno večje globine. Pri podporju "dowty" te vrste ima sekcija nekaj manjšo nosilnost (300 ton) in tudi nekaj manj tehta (9,7 tone). Nosilnost navadne jeklene stojke, ki tehta okrog 86 kilogramov, pa je le 40 ton.

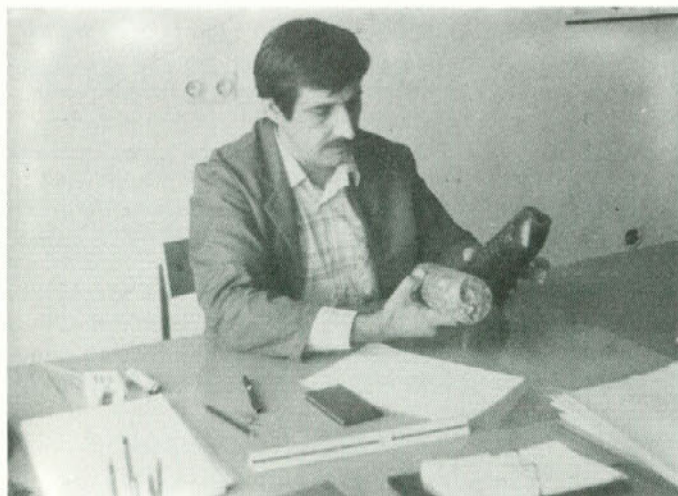
Poleg podporja so na čelu seveda še transporterji (enoverižni podkopni transporter in dva dverišna z nakladalnima rampama), podkop pa izdelujejo s pridobivalno-nakladalnim strojem EICKHOFF EW 170 L, ki ima za vodenje namesto verige istoimensko letev, po kateri se vodi sam (eicotrac).

- Poprečna dnevna proizvodnja: septembra 1979 - 890 ton, marca 1980 - 2 002 toni
- Poprečni odkopni učinek: septembra 1979 - 25,6 tone na moža na dan, marca 1980 - 46,2 tone na moža na dan

SPODAJ - Potem, ko so se tako prepeljali po gumijastem transporterju v izstopnem nadkoku od kote + 145 na koto + 228 jame Pesje, kot vidimo zgoraj. Vožnja po tem transporterju med tema dvema kotama - to je na razdaljo okrog 600 metrov - je namreč predvidena tudi za delavce, ki so končali svoje delo v jami. V ta namen so ob traku urejene posebne postaje, trak pa se v času izvozov delavcev giblje z manjšo hitrostjo kot običajno. Poleg tega pa so vzdolž traku nameščene posebne opozorilne table.

In kdo so rudarji, ki so se prepeljali? Od leve proti desni: poslovodja zračnja za jamo Pesje Franc BRINOVŠEK, Zoran PAKAŠKI, odgovorni inženir za tehnične zadeve na študijskem čelu DOWTY na etaži kote + 135 v jami Pesje; in nadalje še trije poslovodje v jami Pesje: Zdravko KOREZ ("pozadina" in po potrebi tudi odkopi), Karel MARTINŠEK (transport) in Alojz FERLIN (mehanizacija).

Inženir Jože HRIBAR, vodja študija RLV, z vzorcema stvari v rokah, ki se nanašata na omenjeno zanimivost v članku. Pri njem smo dobili tudi tehnične podatke o tem poskusnem čelu. In od inženirja Pakaškega, ki nas je vodil po jami!

- Število zaposlenih: od približno 35 do 43 mož poprečno na dan v posameznih mesecih od vključno septembra 1979 do marca 1980

Ob obisku na čelu smo zvedeli, da imajo sedaj v eni izmeni okrog 14-15 delavcev, potrebovali pa bi jih 17. Torej tudi na tem čelu primanjkuje ljudi. Ta problem je še toliko večji, ker si zaradi velikih potreb po povzemanju jamskih prostorov vsaj zaenkrat ne morejo več sposojati delavcev pri povzemnih skupinah. Kljub temu pa iz navedenih podatkov vidimo lep skok v uspešnosti poskusa po prvem mesecu izvajanja.

Ta skok kaže tudi, da čelo DE, čeprav še študijsko, že pošteno prispeva k celotni proizvodnji RLV; zlasti pa k celotni proizvodnji temeljne organizacije Jama Pesje. (Za mesec, ki ga končujemo, recimo, je bila celotna poprečna dnevna proizvodnja Jame Pesje predvidena v višini 5 900 ton in delež čela DE pri njej kar v višini 1 700 ton ali približno 29 odstotkov.)

Sicer pa je tudi ena od osnovnih nalog naših študijskih čel, da takoj začenjajo dajati proizvodnjo... Poleg naloge, da pokažejo, katera sodobna podporja še najbolj ustrezajo odkopnim razmeram v našem rudniku in kaj je pri teh podporjih treba izpopolniti ali spremeniti, da jim bodo še bolj ustrezala!

Plošča, ki jo zdaj odkopavajo z uporabo tega podporja, pa še ni do kraja, temveč šele na pol odkopana. Pred čelom DE je še okrog 200 metrov celotne globine plošče. Na teh preostalih metrih globine se bo dolžina odkopne fronte zaradi oblike sloja premoga še precej spreminjala. Zraven čela DE bodo še naprej tudi druga čela. Trenutno sta zraven še dve klasični čeli (A in B) in čelo z novo vrsto podporja "dowty" (čelo C), prav tako za odkopavanje po sistemu vertikalne koncentracije. Dolžina enega in drugega klasičnega čela je okrog 40 metrov, čela s podporjem "dowty" pa okrog 45 metrov.

Rudarjem na vseh teh čelih želimo varno in uspešno nadaljnje odkopavanje.

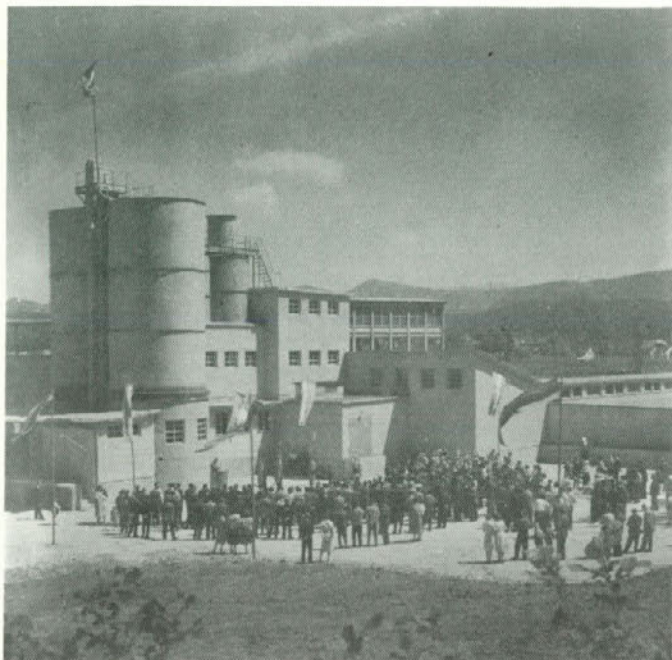

V prihodnji številki Informatorja bomo ta članek še nadaljevali. V nadaljevanju bomo objavili razgovore z nekaj rudarji na čelu DE na etaži kote + 135 v jami Pesje. Poleg tega pa bomo nekaj besed namenili še novosti pri saniranju zruškov premoga, ki se pojavljajo pri jamskih delih, na katero smo naleteli ob našem obisku na tem čelu.

ŠE TO!

Na sliki na naslovni strani je Jože KUBALE, eden od odgovornih kopačev na tem čelu za pridobivanje iz stropa. Tudi z njim smo se pogovarjali. Kaj nam je povedal, pa boste zvedeli prihodnjič.

Uredništvo

S slavnostnega odprtja rekonstruirane tovarne EFE konec maja 1970 (ob 10-letnici tovarne), ki se ga je udeležil tudi Franc Leskošek - Luka (spodaj drugi z leve strani).

Naša delovna organizacija Elektrofiltrski elementi (EFE) praznuje letos 20-letnico svoje dejavnosti

PO (VČASIH) NEGOTOVI PRETEKLOSTI BOLJŠIM ČASOM NAPROTI

Delavci Elektrofiltrskih elementov (EFE), ki je ena od manjših delovnih organizacij v našem kombinatu, praznujejo letos 20-letnico ustanovitve svoje tovarne za izdelavo zidakov in drugega gradbenega materiala iz elektrofiltrskega pepela. Njihovi spomini na prehojeno pot, ki je bila nekajkrat tudi senčna in negotova, so danes še ravno tako sveži, kakor so bili takrat, ko so nastajali. To tudi ni čudno, če vemo, da so se morali delavci EFE s svojimi izdelki na tržišču neprestano dokazovati in se pogumno spopadati z vsemi protislovji v burnem razvoju našega gradbeništva in proizvodnje gradbenih materialov po vojni. Mogoče tudi zavoljo tega 20-letnico svoje tovarne in dejavnosti praznujejo skromno in previdno - rečemo lahko, komaj opazno v primerjavi s praznovanji 20-letnic drugih delovnih organizacij - in dajo vedeti, da so njihova prizadevanja neprestano usmerjena v doseganje načrtovane proizvodnje in poslovnih rezultatov. To kažejo tudi razgovori, ki smo jih opravili z vodstvenimi in tremi drugimi delavci v tej naši delovni organizaciji in jih objavljamo v nadaljevanju...

Rudar: Na začetku teh razgovorov želimo, da nam predstavite vašo delovno organizacijo. Pri tem nas še zlasti zanima, kdaj se je v Šaleški dolini porodila ideja za uvedbo proizvodnje zidakov iz termoelektrarniškega, elektrofiltrskega pepela, kdo je to idejo začel uresničevati in kakšne so bile začetne težave. Povejte nam tudi, kako je potekala proizvodnja in prodaja EF zidakov v teh dveh desetletjih!

Miran ZAGER, direktor delovne organizacije EFE:

"Če se prav spominjam, so o tem, da bi iz termoelektrarniškega pepela izdelovali zidake, razmišljali že pred drugo svetovno vojno v stari velenjski termoelektrarni. Ta ideja je ponovno oživel po izgradnji prvih dveh blokov TE Šoštanj, pobudo za izgradnjo tovarne za to dejavnost pa je sprejelo šoštanjsko gradbeno podjetje 'Gradbenik', ki je ob koncu petdesetih let že začelo z izgradnjo potrebnih objektov. Pri izdelavi projektov sta aktivno sodelovali tudi ljubljanski raziskovalni ustanovi elektroinštitut "Milan Vidmar" in Zavod za raziskavo materiala.

Konec maja 1960. leta so v nanovo zgrajenem obratu za proizvodnjo elektrofiltrskih elementov izdelali prve EF zidake in do konca leta proizvedli 970 tisoč enot tega gradbenega materiala. Nadaljnja proizvodnja EF

zidakov v Šoštanju ali elektrofiltrskih oblikovancev, kot jim pravimo, je po tem letu naraščala vse do 1975. leta. Vsekakor pa je strmo naraščala po prvem marcu 1961, ko je ta dejavnost prešla od ustanovitelja, gradbenega podjetja 'Gradbenik' v Šoštanju, v okvir tedanje delovne organizacije RLV. Že tega leta smo namreč izdelali 4,8 milijona enot in naslednje leto devet milijonov enot EF zidakov, v letu 1969 pa je proizvodnja narasla že na 21 milijonov enot. Vendar leta 1970 smo morali stroje in naprave v tovarni rekonstruirati, zato je proizvodnja naglo padla, toda že leta 1974 je dosegla za tedanje razmere neverjetno količino - 39,4 milijona opečnih enot.

Zaradi prestavitve objektov, ki jo je terjala izgradnja TE Šoštanj IV, je proizvodnja leta 1975 spet padla na 21 milijonov enot in zaradi slabe prodaje zidakov bila v letu 1976 še manjša, saj je znašala 20 milijonov opečnih enot. Leta 1977 pa je narasla na 27 milijonov in leta 1978 že na 37 milijonov opečnih enot, kar je bilo znatno več, kot je znašala lani, ko smo izdelali samo 34 milijonov enot EF zidakov, in to zaradi izpada proizvodnje pepela v TE Šoštanj zaradi remonta blokov 4 in 5. Tako šele letos, ko praznujemo dvajsetletnico začetkov naše dejavnosti, pričakujemo tisti obseg proizvodnje, ki se nam je v minulih letih zaradi najrazličnejših težav vedno izmuznil.

Na katere težave mislim, sprašujete!

Že koj na začetku - leta 1960, ko smo zidake proizvajali še v okviru gradbenega podjetja 'Gradbenik' - so se pojavile izredne težave pri prodaji zidakov. In to ne samo zaradi tega, ker kupci še niso zaupali v ta popolnoma nov gradbeni material na tržišču, ampak tudi zato, ker je bilo na tržišču več kot dovolj klasične, žgane opeke iz gline. Danes sem prepričan, da je takrat navidezno zgrešena investicija v našo dejavnost tudi pripomogla k hitrejši likvidaciji 'Gradbenika'. Del tega podjetja se je namreč kmalu po izgradnji naše tovarne pridružil velenjski komunali, imenovani 'Vekom', ki se je pozneje preimenovala v splošno gradbeno podjetje 'Vegrad' Velenje. Drugi del - to je proizvodnjo gradbenega materiala, sedanji EFE, pa je prevzela delovna organizacija RLV. Vendar o tem obdobju bo vedel več povedati vodja naše komerciale Edo Frás, ki je takrat bil nabavni referent v komercialni službi delovne organizacije RLV."

Edo FRAS, vodja komerciale v EFE:

"Prednik današnje delovne organizacije EFE je 1961. leta postal ekonomska enota RLV in je v tej obliki samoupravne organiziranosti deloval vse do 1972. leta, ko je s sprejetjem ustavnih amandmajev postal 'samostojna organizacija združenega dela' v okviru RLV. Z nadaljnjim razvojem družbeno-ekonomskih in samoupravnih odnosov pa je leta 1974 Proizvodnja gradbenega materiala ali PGM, kot smo to ekonomsko enoto takrat imenovali, postala temeljna organizacija združenega dela v okviru delovne organizacije RLV in tri leta pozneje samostojna delovna organizacija brez TOZD - s starim imenom: Elektrofiltrski elementi, EFE - v okviru SOZD REK Velenje.

S tem, ko je leta 1961 RLV prevzel tedanjo proizvodnjo gradbenega materiala, so se razmere za to de-

Naši sobesedniki v EFE... Zgoraj: inženirja Mirko ZAGER (levo) in Ivan RIBIČ, spodaj: Rajko PECIGA (levo) in Edo FRAS...

javnost bistveno izboljšale. Vendar čakati je bilo treba še štiri leta, da si je ta ekonomska enota toliko opomogla, da je poslovna leta začela končevati z os-tankom dohodka. V obdobju, ko so le redki možni upo-rabniki naših zidakov zaupali v kvaliteto tega gradbe-nega materiala, je namreč le gradbeni obrat RLV na veliko uporabljal naše zidake, in to pri stanovanjski izgradnji v novem delu mesta Velenja. Šele po letu 1965 pa se nam jih je posrečilo 'priljubiti' tudi dru-gim večjim možnim uporabnikom, in to predvsem hr-vaškim. Saj če bi tisti čas obiskali gradbišča okoli Va raždina, bi ugotovili, da na njih največ gradijo prav iz naših EF zidakov.

Seveda pa ne smem reči, da se težave pri prodaji niso pojavljale tudi pozneje, kajti razvoj gradbeništva se je okoli leta 1975 preusmeril na tako imenovano celično gradnjo, ki je povpraševanje po EF zidakih zopet skoraj povsem okrnila. Vendar to je bila le kratkoročna preusmeritev, saj sta energetska kriza in kronično po-manjkanje cementa povzročila, da se je odjem naših ob likovancev spet začel hitro povečevati. Ob tem naj ome-nim, da smo samo letos marca prodali prek pet milijonov opečnih enot in da imamo celotno načrtovano proiz-vodnjo za april in maj že vnaprej prodano."

- - -

Rudar: Poleg elektrofiltrskih oblikovancev že dalj časa razvijate tudi izdelavo suhih malt iz elektrofiltrskega pepela in klasičnih prašnatih gradbenih materialov. Ti izdelki, kolikor vemo, tudi uspešno zamenjujejo klasič-ne malte, dobro pa se obnesejo tudi strojni ometi, ki so prav tako vaš izdelek, kajne?

Mirko ZAGER:

"Del naših prašnatih izdelkov, med katere sodijo razli-čne malte in estrihi - mase za talne obloge, smo začeli razvijati in poskusno proizvajati že 1965. leta. Naj-prej smo začeli izdelovati tako imenovane gipsaste es-trihe, pozneje pa tudi druge tovrstne izdelke. Vendar za vso našo prvotno tovrstno proizvodnjo je značilno, da zanjo nismo imeli ustreznih strojnih zmogljivosti in smo si zato pri njej morali pomagati s strojno opre-mo za izdelavo zidakov. To pa se je splačalo le, kadar tržišče zidakom ni bilo najbolj naklonjeno. Zavaljo tega pred letom 1970 ne moremo govoriti o pomembnejši proizvodnji teh izdelkov. Normalne pogoje za proizvod-njo teh izdelkov smo si namreč zagotovili šele s prvo rekonstrukcijo naše tovarne, izvedeno leta 1970; proizvod-ne možnosti zanjo pa še danes niso v celoti zadovoljivo izkoriščene. In sicer zato, ker se spet srečujemo s starim problemom; to je s tem, da tržišče bolj zaupa klasičnim maltam, ki jih poleg cementa in apna sestav-lja še pesek; in to kljub temu, da so naše malte precej cenejše. Tako še danes večino EF malt, ki jih izdelamo, porabijo v jamah našega rudnika, kjer se zelo dobro ob-nesejo. Na tržišču široke potrošnje se torej s temi na-šimi izdelki le počasi prebijamo. Mogoče nekaj tudi za radi tega, ker pri propagiranju teh naših proizvodov nismo dovolj elastični; ali zato, ker se preveč zanaša-mo na to, da bodo graditelji zaradi pomanjkanja cemen-ta kar sami začeli bolj uporabljati naše malte, ki jim je pred uporabo treba dodati le vodo..."

In še nekaj o strojnih ometih!

Že sami ste dali vedeti, da so se verjetno dobro ob-nesli tudi strojni ometi; 'strojni' zato, ker jih na stene nanašamo s posebnimi stroji... To je tudi res. Toda tak način ometavanja, čeprav mnogo hitrejši, in kar je danes še posebej pomembno, tudi precej cenej-ši od klasičnega ometavanja, terja ustrezno strokovnost pri izvajanju in ustrezne stroje, kar pa je precejšen zavi-ralni moment za širšo uporabo takega načina ometa-vanja, posebno v individualni stanovanjski izgradnji. Torej od vsega začetka vzrok, da se naša suha malta za strojno ometavanje, ki jo imenujemo 'efelit', le počasi prebija na tržišče, in sicer prek kooperantov, ki imajo potrebne stroje. Kljub temu pa smo skupaj s kooperanti lansko leto z 'efelitom' ometali že sto ti-soč kvadratnih metrov sten, letos pa načrtujemo še večjo količino izdelanih ometov iz 'efelita', saj ima-mo v ta namen na terenu organiziranih kar deset ekip.

Nespornim prednostim takega ometavanja pred klasič-nim je treba prišteti še to, da so strojno izdelani ome-ti iz 'efelita' tudi veliko boljši toplotni izolatorji kot klasični ometi. To pa zaradi tega, ker omet iz 'efeli-ta' poleg klasičnih veziv, kot sta apno in cement z do-datki, vsebuje tudi votla, z zrakom napolnjena zrnca EF pepela; se pravi vezivo, ki je ne le dober mehan-ski, temveč tudi odličen toplotno izolacijski nadomes-tek klasičnega veziva - peska. Ne nazadnje je pred-nost takega ometa tudi to, da je tako gladek, da lahko nanj brez predhodne obdelave nanesimo barve ali na-lepimo tapete."

- - -

Rudar: Razvoj izdelave gradbenih materialov, s kate-rimi bi razširili vašo ponudbo na tržišču, se ni končan. Kaj glede na to vaša razvojna služba pripravlja in načr-tuje za prihodnje srednjeročno obdobje, od leta 1981-1985?

Ivan RIBIČ, vodja razvoja v EFE:

"Na področju priprave suhih prašnatih mas smo te dni pripeljali v sklepno fazo razvoj izdelave novega estriha, to je pripravo suhe mase, ki jo bomo na tr-žišče poslali kot zelo praktičen material zlasti za fi-nalizacijo podov v stanovanjski izgradnji. V ta namen smo že pripravili posebne tržne analize in izvedli po-izkuse v zvezi s polaganjem in nosilnostjo takih es-trihov.

Estrih iz te mase bi v bistvu naj bil neke vrste 'pla-vajoči' estrih; torej finalni, vrhnji del tlaka, ki pa ne bi ležal neposredno na betonski plošči ali drugač-ni osnovni tlaku, temveč na 1-2 centimetra debeli vmesni plasti stiropora ali tervola. Take vrste iz-olator pa bi naj naš estrih ločil tudi od sten, in sicer zato, da bi zagotovili zares zelo dobro toplotno kakor tudi zvočno izolacijo prostorov.

Za proizvodnjo in prodajo tega našega novega izdelka je torej že vse pripravljeno, žal pa se tega zaradi po-manjkanja vrec za transportiranje še ne moremo lo-titi.

Naša splošna razvojna naloga pa je zagotovitev večje-

ga odjema in porabe elektrofiltrskega pepela, saj bi na ta način prispevali k prepotrebni nadaljnemu zmanjševanju onesnaževanja okolja s tem stranskim proizvodom šoštanjskih elektrarn; posebno ugrezninskega jezera v Šoštanju, v katerega iz TE Šoštanj odplavljajo pepel, ki ga mi ne predelamo.

Osnovne usmeritve razvoja delovne organizacije Elektrofiltrski elementi za prihodnje srednjeročno obdobje torej lahko razdelimo takole:

1. Še naprej si bomo prizadevali za razširjanje družine gradbenih materialov za stanovanjsko in drugo izgradnjo. V okviru teh prizadevanj bomo razvijali EF zidake novih oblik in velikosti; s poudarkom na boljših toplotno izolacijskih lastnostih teh izdelkov, ki jih terja čedalje resnejša energetska kriza.
2. Razvijati nameravamo tudi talne obloge za transportne poti v proizvodnih obratih, kar bo spričo tega, ker so take obloge izpostavljene visokim pritiskom, terjalo od nas uporabo novih materialov, s tem pa tudi delno uvedbo nove tehnologije. V tej zvezi računamo predvsem na uporabo plastičnih materialov in pepela; pri izdelovanju posebno zahtevnih tlakov pa bomo pepel nadomestili s tršimi materiali. Zaradi vedno resnejše energetske krize, ki jo povzročajo zmanjšane možnosti uporabe proizvodov petrokemične industrije, bomo pri tem plastične materiale nadomeščali z boksitnimi smolami in tudi vso drugo proizvodnjo oprli na uporabo surovin, ki jih proizvajamo doma.
3. Na področju izgradnje infrastrukture bomo razširjali sodelovanje pri raziskavah materialov, ki se uporabljajo pri uresničevanju posebno zahtevnih projektov. Nekatere izkušnje, ki smo jih dobili, ko smo sodelovali pri izgradnji avtomobilske ceste na težavnih barjanskih tleh od Ljubljane do Vrhnike, pa nam bodo rabile za koristen napotek pri nadaljnem delu na tem področju. Naša osnovna surovina, elektrofiltrski pepel, nam pri izsuševanju močvirnih tal namreč omogoča še neslutene koristi. Poleg tega pa želimo EF pepel pripraviti tudi za mešanje z bitumnom, saj bi na ta način lahko precej ceneje asfaltirali naše ceste; pri tem gre za uvedbo postopka, ki ga v tujini že dolgo in uspešno uporabljajo.
4. Velike razvojne možnosti vidimo tudi v uporabi pepela za razširjanje rodovitnih območij. V tej zvezi želimo raziskati možnosti uporabe oplemenitenega pepela za osuševanje močvirnih tal in nevtralizacijo kislosti zemljišč ob melioracijah; pa tudi za bogatenje druge nerodovitne zemlje. Nekaj izkušenj na tem področju smo že dobili iz sodelovanja z žalskim inštitutom in agronomsko fakulteto v Ljubljani."

Rudar: Za tako obsežen razvojni program bodo verjetno potrebna tudi znatna vlaganja sredstev v nove stroje in naprave. Kakšni so vaši načrti v tej zvezi?

Roman REPNIK in Marija PUČKO...

Rajko PECIGA, tehnični vodja proizvodnje v EFE:

"Naše osnovno vodilo pri vlaganjih v osnovna sredstva je: zagotoviti predvsem lastna sredstva! Takoj pa naj povem, da za uresničenje večjega dela naših razvojnih usmeritev zadoščajo stroji in naprave, ki jih že imamo. To ne velja le za načrtovano proizvodnjo visoko kvaliteten tlakov, za katere bomo morali uvesti povsem novo tehnologijo, za vse druge razvojne programe pa bodo zadostovale naše sedanje tehnološke zmogljivosti, saj imamo pri njih še precejšnje rezerve; zlasti če bomo uvedli večizmensko delo. Večji problem v tej zvezi vidimo le v že dokaj izrabljeni stiskalnici za izdelavo EF zidakov. Ta naprava je namreč stara že blizu deset let. Torej potrebujemo rezervno stiskalnico. Poleg tega pa bo treba zmanjšati čas sušenja naših oblikovancev; se pravi, da bo treba spremeniti temperaturo v naših sušilnih komorah...

Največji problem, s katerim se moramo spopasti takoj, imamo trenutno na koncu proizvodnega traku, kjer oblikovance še vedno ročno pretovarjamo na palete. Predvidevamo, da bi to ročno delo, ki je nasploh eno najtežjih del v naši delovni organizaciji, lahko odpravili z napravo za avtomatsko pretovarjane na palete.

To bi bila pglavitna načrtovana vlaganja za kratkoročno obdobje, ki je pred nami. Za daljše obdobje pa načrtujemo še eno večjo investicijo. Z njo si želimo v prvi vrsti zagotoviti nekaj rezervnega pepela za obdobja, ko ga zaradi zaustavitve obratovanja proizvodnih blokov elektrarne ni mogoče dobiti. Gre za investicijo v izgradnjo skladiščnega prostora, kakršnega imajo Avstrijci v bližini Salzburga. To avstrijsko skladišče EF pepela si nameravamo tudi ogledati in nato na podlagi dobljenih podatkov in posredovanih izkušenj ob ogledu v sodelovanju z razvojno-tehničnim sektorjem skupnih služb našega kombinata izdelati projekte za naše potrebe.

Čeprav vsak dinar dvakrat obrnemo, preden ga porabimo, računamo pri tej investiciji tudi na združevanje sredstev v okviru naše sestavljene organizacije; seveda s predpostavko, da čimveč potrebnih sredstev zberemo na osnovi vsestranskega in stopnjevanega varčevanja sami."

Rudar: Dokaj široki razvojni programi, ki jih je prej le opisal inženir Ribič, pravkar pa tudi tehnični vodja vaše proizvodnje Peciga, zastavljajo vprašanje, kako se v vaše načrte na splošno vključuje razvojno-tehnični sektor skupnih služb naše sestavljene organizacije. Kdo bi lahko kaj povedal v tej zvezi?

Rajko PECIGA:

"Po dobrem letu in pol, kolikor časa opravljam dela in naloge tehničnega vodje proizvodnje v EFE, lahko vidim, da ta sektor skupnih služb naše sestavljene organizacije na splošno dobro pozna naše probleme in proizvodne usmeritve ter naloge, ki iz njih izhajajo. Vendar kaj več od njega zaenkrat ne moremo pričakovati, ker ga omejujejo slabotna kadrovska zasedba in števil-

ne naloge, ki mu jih na eni strani nalagajo delovne organizacije RLV, ESO in Plastika, na drugi strani pa manjše delovne organizacije, kot sta Avtopark in naša delovna organizacija."

Ivan RIBIČ:

"Temu, kar je pravkar povedal Rajko, naj dodam, da je razvojno-tehnični sektor skupnih služb kombinata aktivno sodeloval pri našem projektu, s katerim nameravamo oplemeniteni pepel uporabljati tudi za umetno gnojilo. Seveda pa v celoti podpiram nakazano zahvalo, da je treba ta sektor skupnih služb naše sestavljene organizacije ustrezno kadrovske dopolniti. In to v najkrajšem času, zakaj dela zanj bo vse več in več."

Rudar: Kar ste povedali doslej, daje pregledno sliko o zgodovini vaše dejavnosti, razkriva pa nam tudi usmeritve za njen nadaljnji razvoj. Le o tem, kako boste proslavili 20-letni jubilej vaše delovne organizacije nam niste še ničesar povedali...

Mirko ZAGER:

"Dvajsetletnico naše delovne organizacije bomo proslavili zelo skromno. Dogovorili smo se, da bomo sklicali svečano sejo našega delavskega sveta in nanjo povabili vse tiste delavce, ki so privrženost naši organizaciji združenega dela dokazovali tudi v najtežjih letih njenega razvoja, in delavce, ki bodo letos slavili petnajst ali več let dela pri njej. Povabili pa bomo tudi predstavnike organizacij in skupnosti, ki so v najhujših obdobjih za našo dejavnost verjeli v kvaliteto naših izdelkov in jih ves čas tudi kupovali. Ob tej priložnosti bomo dolgoletnim sodelavcem in kooperantom podelili tudi priznanja. Proslava bo torej skromna, saj smo se delavci v naši delovni organizaciji dogovorili, da bomo v jubilejnem letu storili vse predvsem za doseg rekordne proizvodnje in ugodnega finančnega rezultata ob koncu poslovnega leta."

Za sklep še nekaj mnenj treh dolgoletnih proizvodnih delavcev v EFE

Roman REPNIK, vodja elektro službe:

"Mislim, da se je v dvajsetih letih, kolikor dolgo delam v EFE, marsikaj spremenilo na boljše. Začeli smo v majhni tovarni, ki jo je projektiral Zavod za raziskavo materiala v Ljubljani, in sicer tako, da je večina delovnih postopkov temeljila na ročnem delu. Danes imamo razmeroma moderno tovarno, ki se po opremljenosti lahko meri z domala vsemi podobnimi slovenskimi tovarnami.

Največje težave smo nasploh imeli prav na začetku naše dejavnosti, saj smo izdelke začeli tudi prodajati brez predhodne raziskave tržišča. Predvsem pa ne bom nikoli pozabil, koliko bremen smo morali prva

leta prenositi z golimi rokami; zlasti ženski del naše- ga majhnega delovnega kolektiva je tista leta veliko pretrpel. Tudi danes še nismo v celoti odpravili vseh težajskih del. Kljub nekaterim izdelanim rešitvam za odpravo težkega dela pri pretovarjanju betonskih oblikovancev s proizvodnega traku namreč naša dekleta in žene še vedno ročno nalagajo zidake na palete. Rešitev tega problema smo doslej kar odlagali, nekaj tudi zato, ker smo mislili, da bodo zidake, kakršne izdelujemo pri nas, zamenjale betonske konstrukcije. Z rastočim problemom transporta in čedalje hujšo energetsko krizo pa je prišlo v gradbeništvu do sprememb, ki spet dajejo večjo veljavo takšnemu gradbenemu materialu, kakršnega izdelujemo v naši tovarni. Zato bomo morali čimprej v celoti avtomatizirati notranji transport naših izdelkov.

Vprašujete me tudi, kako sem zadovoljen z delitvijo sredstev za osebne dohodke v naši delovni organizaciji...

Za tista dela in naloge, ki sem jih pravkar omenil, lahko rečem, da nagrajevanje ne poteka po delu, in to zaradi tega, ker je analitična ocena zahtevnosti teh del in nalog preskromna, ta dela so namreč neprimerno bolj naporna, kot jih opredeljuje ta ocena, saj mora delavka pri teh delih v osmih urah razložiti tudi do 45 ton zidakov. Za druga dela pa je po mojem mišljenju delitev osebnih dohodkov še kar ustrezna."

Marija PUČKO, voznica električnega viličarja:

"Letos bom dopolnila sedemnajst let delovne dobe v tej delovni organizaciji. Velikokrat je bilo težko zdržati, ampak z dobro voljo sem vse prenesla. Posebno težko je bilo prva leta, ko smo domala vsa dela opravljali z golimi rokami. Šele zadnja leta so roke nadomestili stroji.

Z osebnim dohodkom sem še kar zadovoljna, čeprav je med zimskimi meseci bolj nizek, vendar pa je zato med sezono toliko višji, da dosežemo še kar sprejemljivo poprečje.

Dodatka zaradi zdravju škodljivega dela nimam, čeprav sem ga nekaj časa res dobivala, a so mi potem rekli, da je že upoštevan v boljši grupi vrednotenja del, ki jih opravljam. Kljub temu, da nisem povsem prepričana, da je to res, pa bom še naprej vztrajala v tej delovni organizaciji, saj sem v njej pustila lep del svojega življenja."

Ana REHERMAN, delavka v dozirnici mokre mase:

"V 'Elektrofiltrskih elementih' delam že devetnajst let. Veliko različnih del sem že opravljala od tistega dne, ko sem prvič prestopila prag te tovarne. Zanimivo se mi zdi, da smo izrazito ženski delovni kolektiv, čeprav dela sploh niso tako lahka, kot bi človek pričakoval glede na strukturo zaposlenih. Mislim, da je večina del v naši tovarni za ženske prenaporna, saj ni skrivnost, da nas doma čaka še vsa gospodinjska dela. Otroci, dom in pri marsikateri še vrt - to so dela, ki ženske počakajo ne glede na to, kako težko delo so že opravile v delovni organizaciji. Seveda pa so se delovne delovne razmere v teh dveh desetletjih bistveno iz-

boljšale, čeprav je še ostalo precej težkega dela, poleg prahu - tega našega večnega spremljevalca. Ob prihodu sem - recimo - nalagala kamione in vagoni, potem sem delala pri odvzemu zidakov pri stiskalnici - spet ročno, in tudi vozičke z oblikovanci smo ročno vozili v sušilne komore.

Osebnih dohodki! Ti se iz meseca v mesec spreminjajo in bi na splošno lahko bili višji. Boljše kot delitev osebnih dohodkov so, denimo, urejena vprašanja iz naslova skupne porabe in varstva pri delu, saj dobivamo okusno malico iz TE Šoštarj, imamo pa tudi še kar ustrezne garderobe s tuši, da se po delu, pri katerem se precej umažemo, lahko okopamo in vrnemo domov vsaj čisti."

Ana REHERMAN

Naš počitniški dom v Fiesi že dobiva novo podobo

Samoupravni organi naših temeljnih in enovitih delovnih organizacij so se s sporazumom dogovorili, da bomo v letošnjem letu začeli obnavljati naš počitniški dom v Fiesi. Dogovorjeni projekt obnove je bil kar zahteven. Za uresničenje je terjal veliko truda tako od izvajalcev obnovitvenih del kakor tudi od investitorja - delovne skupnosti "Družbeni standard". Vendar spričo

dobro načrtovanih in usklajenih del za obnovo smo v vsega treh mesecih v celoti zamenjali vso staro vodovodno napeljavo v domu, napeljali nove cevi za toplo vodo v vse kopalnice in sobe, poleg tega pa v sobah in kopalnicah namestili grelna telesa, potem ko smo kopalnice porušili in na novo zgradili in v njih montirali tuše in druge sanitarije. Toda to še ni vse: dom je dobil tudi novo, zmogljivejšo kotlovnico in dimnik, boljše urejena skladišča, delno pa smo preuredili tudi kuhinjo.

Že za prvomajske praznike bo tako to naše zavetišče v Fiesi lahko dočakalo goste temeljito prenovljeno. Obnovljeni dom nam bo vsem skupaj lahko v ponos, saj se bo po urejenosti poslej lahko primerjal z objekti, ki se kitijo z oznako "B" kategorije.

Prihodnje leto bo treba razmisliti še o izgradnji najnujnejših športnih objektov ob domu, poleg tega po o izgradnji recepcije in zagraditvi vseh hodnikov v domu. Kljub tem šibkim točkam, ki jih bo vsekakor treba odpraviti, pa se nadejamo, da bomo že z letošnjo obnovitvijo doma dosegli, kar si želimo že vrsto let; to, da bo množično privabljal goste tudi v času po glavni turistični sezoni. Za to si bomo prizadevali, kolikor se bo le dalo. Razmišljamo o prirejanju občasnih izletov iz Velenja v Fieso in o organizaciji letovanja po glavni sezoni za tiste, ki ne prenesejo preveč vročega sonca. Na misel pa nam prihaja tudi, da je dom glede na svojo lokacijo morda zelo primeren za prirejanje raznih posvetovanj, seminarjev in podobnih drugih delovnih srečanj.

Z Litostrojem in SAP Viatorjem se že vneto dogovarjamo tudi o izgradnji skupnega zimskega bazena. Vendar pri tem imamo nekaj pomislekov. V osnutku zazidalnega načrta Fiese, ki naj bi postala središče delavskega turizma na slovenski obali, je namreč predvidena izgradnja kar štirih zimskih bazenov, kar pa je glede na lokacijo, prenočitvene zmogljivosti in še nekatere druge činitelje gostinsko-turističnih kapacitet v Fiesi z vidika gospodarnosti nesprijemljivo. Torej se bo predhodno treba dogovoriti za takšen koncept izgradnje zimskih bazenov, ki bo z vidika gospodarnosti sprejemljiv za vse, ki imajo in bodo še imeli počitniške domove v Fiesi; teh pa je prek dvajset.

Vzporedno z obnavljanjem počitniškega doma v Fiesi smo se lotili tudi priprav za adaptacijo našega počitniškega doma v Crikvenici. V okviru teh priprav smo že pridobili potrebno soglasje za zamišljeno adaptacijo, naročili projekte in pripravili predlog združevanja sredstev za izvedbo adaptacije.

Tudi ta dom bomo v okviru zamišljene adaptacije povišali za eno nadstropje in tako pridobili okrog 18 novih sob, ki jih bomo vključno z dosedanjimi sobami v tem domu, tako kot sobe v domu v Fiesi, opremili s tuši in drugimi sanitarijami ter instalacijami za toplovodno ogrevanje.

Ob preurejanju naših počitniških domov bomo vsako leto poskrbeli tudi za dokup novih prikolic za kampiranje,

Naši krvodajalci pohvaljeni za izkazano humanost

Sredi aprila smo v uredništvo naših glasil dobili po pošti razglednico z motivom: Dioklecijanovega mavzoleja v Splitu, s temle sporočilom na hrbtni strani:

"Š 3. skupne krvodajalske akcije pobratenih darovalcev krvi Splita in Velenja pošiljamo krvodajalci REK Velenje prisrčne pozdrave iz Splita vsem delavcem REK Velenje.

Srečanje je bilo prijateljsko in prisrčno - kot je lahko le med krvodajalci."

Posnetek na poslani razglednici

Pošiljatelj pozdrava gotovo lahko za pozornost v imenu vseh delavcev našega kombinata rečemo HVALA ... pa čeprav jim pohval ne manjka, ne njim ne drugim našim krvodajalcem. Samo nekaj tednov prej jih je namreč v imenu občinske komisije za krvodajalstvo pohvalil predsednik te komisije Tomo Hudoletnjak. In tudi imel jih je za kaj pohvaliti, saj se je lanske redne spomladanske krvodajalske akcije REK Velenje udeležilo kar 659 krvodajalcev in redne jesenske 198; skoraj 300 naših krvodajalcev pa se je udeležilo tudi darovanja krvi v okviru vseslovenske obrambno-varnostne vaje, ki je potekala lani konec septembra, pod geslom "Nič nas ne sme presenetiti!".

Kakšni pa so načrti za letošnje krvodajalske akcije našega kombinata?

Iz poročil z zadnjih sej odbora organizacije Rdečega križa REK Velenje in odbora za krvodajalstvo, ki deluje pri odboru organizacije RK, je razviden tale dogovor:

"Redna letošnja spomladanska krvodajalska akcija našega kombinata bo v petek in soboto, 30. in 31. maja, v (predvidoma!) prostorih delavske univerze Velenje."

Iz teh poročil je razviden tudi sklep:

"Za darovanje krvi bodo krvodajalci REK Velenje ob tej krvodajalski akciji REK Velenje (30. in 31. maja) ali prvi prihodnji, ki se je bodo udeležili, prejeli značko organizacije Rdečega križa REK Velenje za krvodajalstvo, in sicer bronasto, če so darovali kri manj kot 5-krat, srebrno, če so darovali kri 5- do 10-krat, in zlato, če so darovali kri 10-krat ali večkrat."

Konec maja se torej v čim večjem številu udeležimo prve redne krvodajalske akcije našega kombinata v letošnjem letu. /Uredništvo/

saj zanimanje za tovrstno letovanje med delavci našega kombinata iz leta v leto narašča. Nekaj novih prikolic smo nabavili tudi za naša letošnja letovanja ob srednjem Jadranu; nove prikolice, ki jih bomo nabavili v prihodnjih letih, pa bomo locirali, kjerkoli bodo želeli člani delovnega kolektiva našega kombinata, saj so nam pri organizaciji letovanj vedno osnovno vodilo njihove želje.

Letos za praznik dela-prvi maj pa po možnosti le obiščite naš počitniški dom v Fiesi! Prepričani smo, da bo takšen, kakršen je zdaj, ustrezal vašim prazničnim pričakovanjem in željam.

Franc LENART, vodja
delovne skupnosti
"Družbeni standard"

Delavke dveh enot "Družbenega standarda" na prostovoljnem delu v Fiesi

V soboto, 19. aprila, se je okrog 30 delavk obrata družbene prehrane in knjigovodstva delovne skupnosti "Družbeni standard" v zgodnjih jutranjih urah zbralo pred obratom družbene prehrane, od koder so se nato z avtobusom odpeljale na prostovoljno delo v počitniški dom v Fiesi.

Dom je prehajal iz sklepne faze obnove in je zato bil potreben temeljitega čiščenja za zidarji, pečarji, vodovodarji in drugimi obrtniki, ki so sodelovali pri obnovitvenih delih.

Pesem "špahtelnov", krtač, sesalcev in drugega pribora za čiščenje se je začela že pred deveto dopoldne in po krajšem predahu ob kosilu zvenela do šeste ure zvečer, ko so sobe že dobile podobo, s katero naj bi pričakale tudi prvomajske goste.

Nekaj po sedmi uri zvečer je avtobus zopet odpeljal proti Velenju. Udeleženske prostovoljne delovne akcije so bile po napornem dnevu zelo utrujene, vendar so kljub temu skoraj vso pot še veselo prepevale. Izmučenost jim je pomagala pregnati zavest, da so opravile dobro delo v korist sebi in sodelavcem v naši sestavljeni organizaciji. Prav gotovo pa bi bila pesem še bolj prešerna, če bi se akcije udeležili tudi delavci in delavke iz drugih enot "Družbenega standarda" in ne samo iz obrata družbene prehrane in knjigovodstva. Mor-da pa se bo to zgodilo kdaj drugič...

Evgen Drvarič

Kulturni center "Ivan Napotnik" Velenje

VABI VSE DELAVCE IN UPOKOJENCE NAŠE SESTAVLJENE ORGANIZACIJE

ki pišejo pesmi, prozo, slikajo, kiparijo, rezbarijo, fotografirajo ali se v prostem času ukvarjajo s kakršnokoli drugo ustvarjalno dejavnostjo,

da s svojimi izdelki sodelujejo na razstavi ustvarjalnosti delavcev in upokojencev SOZD REK Velenje, ki jo bo v okviru praznovanja letošnjega 3. julija, dneva slovenskih rudarjev, priredil v svojih prostorih na velenjskem gradu Muzej slovenskih premogovnikov v Velenju.

Podrobnejša pojasnila za sodelovanje lahko kandidati dobijo vsak delovni dan dopoldne, razen sobote, v pisarni muzeja na velejskem gradu, kjer je do ponedeljka, 2. junija, treba oddati tudi vse izdelke, ki bi naj prišli v poštev za razstavo.

Uporabnikom parkirnih prostorov za osebna vozila na področju jaška Preloge in področju jaška Škale

Parkirni prostori naše sestavljene organizacije na teh dveh področjih so lepo urejeni, večidel tudi asfaltirani in z jasno označenimi parkirnimi mesti. Kljub temu pa nekateri uporabniki teh parkirišč puščajo svoja vozila na njih vseprek ali celo na dovozih in na ta način zmanjšujejo zmogljivost parkirnih prostorov, hkrati pa ustvarjajo probleme pri odhajanju vozil s parkirnih mest.

Zato vse uporabnike teh parkirišč prosimo, da v bodoče svoja vozila puščajo na njih le na predvidenih mestih in nam takoj javijo številko vsakega malomarno parkirane vozila.

Kadrovska služba
delovne organizacije RLV
(telefon interno 256)

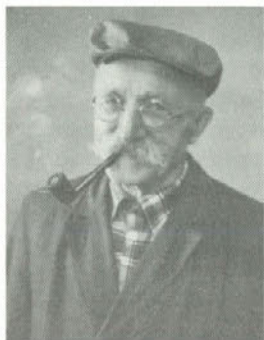
Oglas

PRODAM 350 novih strešnih opek sive barve, vrste "trajanka". Podrobnejše informacije dobite prek telefona SOZD REK Velenje, interno 260, vsak delovni dan v dopoldanskem času.

Ha-ha...

- Tako, vi imate telefon? Tega sploh nisem vedel!
- Ali ne berete imenika?

Portreti naših delavcev in upokojencev

Jakob GRČAR,
najstarejši še živ
predsednik dosedanjih
delavskih svetov RLV

Popularni Jaka, ki letos s ponosom 1. maja slavi svojo 80-letnico in od svojih osmih "križev" skriva vsaj enega, če še ne več, ne pozna olepševalnih krem. Le delo ga obenem lepša in krepi, saj še vedno honorarno - častno prej kot za denar - redno dela kot hišnik poslovnih zgradb skupnih služb našega rudnika in kombinata.

V mladosti je prehodil lep kos sveta. Za goli obstanek, za kos kruha je spoznal mnoge države. "Ko mi je bilo dvaindvajset let," mi je pripovedoval, "sem šel najprej v Francijo, potem na Nizozemsko in nazadnje v Srbijo; povsod pa sem delal v jamah. Takoj po začetku druge svetovne vojne sem bil tudi interniran, v Nemčijo, odkoder sem se srečno vrnil in zaposlil v 'Rudniku lignita Velenje'. V njem sem dočkal tudi upokojitev, leta 1959.

Ko je moja generacija garala v jamah, na odkopih, 'knapi' še nismo poznali mehanizacije; edina orodja so bila 'šremer', zasekač, 'triglc', lopata in sekira, pozneje pa še svedri in kar spada zraven. To je bilo vse naše 'knapovsko' orodje. Pa danes: 'knapi' pritiskajo na gumbe; stroji delajo, zato je tudi proizvodnja veliko večja, kot smo jo zmogli mi. Pa kljub vsem izboljšavam pri delu se nam število delovnih invalidov kar naprej veča; je pač tempo življenja hitrejši, kaj hočemo..."

Jaka se spominja vseh pomembnih letnic. Tako tistih, ko je hodil po svetu s trebuhom za kruhom, kot poznejših, ko smo v naši domovini začeli orati celino delavskega samoupravljanja. Kako se teh zadnjih letnic tudi ne bi spominjal, saj je vodil zapovrstjo tretji delavski svet v našem rudniku. Tistega od začetka aprila 1952 do konca maja 1953. Takrat pota samoupravljanja še niso bila tako utrjena, kot so danes. "Jaka, vam pripisujejo, da ste najstarejši še živ predsednik dosedanjih delavskih svetov Rudnika lignita Velenje?" ga spod budim.

"Ja, in drugega, izvoljenega po zakonu!" pribije in doda:

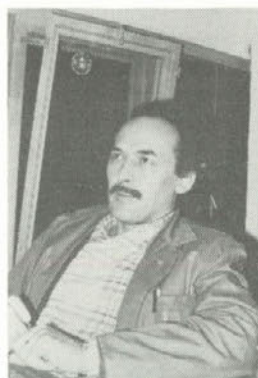
"26. avgusta 1950 smo v RLV pod vodstvom sindikalne organizacije izvedli prve volitve v delavski svet, ki so temeljile na dva meseca prej sprejetem zakonu o delavskih svetih. S tem dogodkom so se začele uresničevati

največje pridobitve, ki so jih naši narodi in manjšine izbojevali v socialistični revoluciji in narodnoosvobodilni borbi. Predsednik tega delavskega sveta je bil že pokojni Dominik Klančnik; čisto prvega, poskusnega, izvoljenega 3. februarja 1950, pa Jože Vrabič.

Ti prvi delavski sveti RLV so imeli trde naloge. Najprej je bilo treba zatreti staro miselnost, da si dober 'knap', če si močan in 'butast'. Se pravi, da se je bilo treba pošteno lotiti izobraževanja 'knapa'. Za to smo napeli vse sile; in to najprej, da smo dvignili politični nivo vsega kolektiva rudnika. Temu se je treba zahvaliti, da je notranja vrednost kolektiva naglo rasla; da smo kmalu bili sposobni kljubovati vsem težavam. Danes je tako rekoč vsak zaposleni v kolektivu rudnika in celem našem kombinatu v kakšnem organu. Lahko bi rekli: vsak delavec odloča. In to se pozna pri uspehih v rudniku in celem kombinatu."

Za sklep ob 80-letnici Jake Grčarja lahko zapišemo: Jaka je še vedno pravi korenjak. V vseh teh letih še ni bil nikoli resnično bolan. Najboljše zdravilo mu je njegova pipa. Pa v šali pravi, da bi rad prejemal pokojnino vsaj toliko let, kolikor je zanj tudi delal. Tako govori tudi zato, ker močno čuti tisto leto, ko je šel v pokoj. Saj je tepen pri pokojnini, če se po jamski pokojninski dobi primerja z rudarjem, ki je danes šel v pokoj z enako jamsko delovno dobo. Toda takega rudarja danes le s težavo najdemo, kajti Jaka ima 40 jamskih delovnih let...

L. Ojsteršek

Janez LEKŠE, vodja
elektro vzdrževanja v
temeljni organizaciji
TEŠ "Vzdrževanje"

Do minute točna sva bila. Srečala sva se pred vrati njegove pisarne, kjer ga drugače le težko najdeš.

"Najverjetneje bo v finomehanti delavnici," mi pove receptor v upravni zgradbi delovne organizacije, ko dan pred razgovorom vprašam za človeka, ki se že enaindvajseto leto dan za dnem vrača med visoke dimnike in hladilnike, ki kraljujejo nad bloki šoštanskega giganta.

Janez Lekše, to je on.

Tistega dne ni imel časa za pogovor; zato sva se domnila za naslednji dan in res sva se našla.

Najprej sem ga želel "potipati", o katerem delu svojega življenja najraje govori. Danes vem, da o sebi sploh nerad pripoveduje, vendar pa tega tistega jutra seveda nisem vedel. Zato se je začetek najinega pogovora tr-

gal, potem pa je le zaokrožil podobo mladega človeka, rojenega tik pred drugo svetovno vojno.

Janez Lekše se je rodil maja 1940. leta v Skornem pri Šoštanju; torej v času na pragu vojne vihre, ki pa se je on le medlo spominja. Njegov oče je bil mali kmet, saj so bili še tisti štirje hektari zemlje, kolikor so je imeli, večidel poraščeni z gozdom.

Ko je med vojno prišla v te kraje štirinajsta divizija in so se Nemci spopadli z delom njenih enot, je Lekšetrovim zgorelo gospodarsko poslopje, in kar je bilo še veliko hujše - vojna je vzela očeta, partizana.

Dve leti po končani vojni je Janez začel hoditi v osnovno šolo. Takrat je bila ta še v Skornem. V njej so si v enem razredu sočasno nabirali znanje kar štirje starostni razredi; v prvi vrsti so sedeli prvošolčki, v drugi vrsti učenci drugega razreda in tako naprej do učencev četrtega razreda, ki so sedeli v zadnjih klopih.

Kdor je po obveznem štiriletnem šolanju želel ostati na kmetiji, je šolanje po tej dobi lahko prekinil. Tisti, ki so se želeli šolati naprej, pa so šolanje prva štiri leta lahko nadaljevali tudi v šoštanjski nižji gimnaziji. Med temi je bil tudi Lekšetrov Janez.

Odločilen vpliv na njegovo nadaljnje šolanje je imel prihod električnega toka. Tega je Skorno dobilo 1952. leta, kmalu zatem pa je v vas prišel tudi prvi radijski sprejemnik. Ti dve pridobitvi sta na Janeza naredili tak vtis, da se je brez razmišljanja odločil za odhod v šoštanjsko termoelektrarno, kjer se je izučil za elektrika. Učiti se je začel tik pred dokončanjem prve faze izgradnje TE Šoštanj; to je pred dograditvijo prvih dveh elektrarniških blokov, od katerih ima vsak zmogljivost 30 megavatov. Danes, po dvajsetih letih, imajo "njegove" elektrarne skupno instalirano moč 755 MW, Janez pa opravlja dela in naloge vodje elektro vzdrževanja v temeljni organizaciji Vzdrževanje in pridno obiskuje predavanja na visoki tehniški šoli elektro smeri v Mariboru.

Kako enostavno je to mogoče povedati!

Seveda je imel Janez o tem dolgem obdobju kar precej povedati, saj sta delo in izobraževanje temi, o katerih najraje govori. Najprej je obudil spomine na dela, ki jih je opravljal kot elektrika in pozneje kot elektrotehnik. Tehnično srednjo šolo je obiskoval ob delu. Vsak dan od ponedeljka do petka se je vozil na predavanja v Celje. V delovni organizaciji so imeli do njegovega študija veliko razumevanja, saj je smel oditi z dela že eno uro prej kot drugi, da je ujel vlak, s katerim se je vozil v Celje. Kako naporen je bil njegov študij, pričča podatek, da se je iz Celja vračal tik pred polnočjo, zjutraj pa je moral znova na delo.

"Včasih sem mislil, da šole ne bom nikoli dokončal; le izredna volja mi je pomagala prebroditi nekajkratne krize," je povedal Janez Lekše in pristavil, da se je zaradi številnih obveznosti moral učiti večidel ob sobotah in nedeljah. Družina zato res ni imela veliko od njega.

Skladno s pridobljeno izobrazbo je Janez prevzemal tu-

di vse bolj zahtevne delovne naloge. "Vendar je znanje, ki sem ga prinesel iz tehnične šole, zadostovalo le za nekaj časa," je poudaril v tej zvezi. To je, kot je dejal, prišlo še posebej do izraza pri četrti fazi izgradnje TE Šoštanj (bloka z zmogljivostjo 345 MW), pri kateri je Janez zaradi množice elektronskih sklopov in integriranih vezij v svojem znanju naletel na kup vrzeli. Spričo tega se je odločil za nadaljevanje študija na visoki tehniški šoli v Mariboru. S tem pa se mu je spet začela ponavljati stara pesem. Nekajkrat na teden se vozi v Celje na predavanja, doma pa spet pridno študira. Otroci njegovo odsotnost zdoma manj pogrešajo, saj že vsi hodijo v osnovno šolo. Tudi žena je njegovega neprestanega učenja in dela že navajena. Za radi vseh obveznosti pa Janezu zmanjkuje časa za večje sodelovanje v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih.

Med pogovorom je večkrat omenil, da ni prav, ker je v delo teh organizacij in organov tako slabo vključen. Nekajkrat je sicer deloval v delavskem svetu delovne in temeljne organizacije in prispeval tudi k delu pri izdelavi analitične ocene zahtevnosti del in nalog v TE Šoštanj. V času najinega razgovora je bil tudi član komisije za planiranje v svoji krajevni skupnosti. S tem pa se seznam njegovih tovrstnih obveznosti tudi konča.

"Vem, da bi moral na tem področju dajati več," je sam sebe pogrjal med razgovorom in pristavil: "Vendar se je bilo treba odločiti ali za delo in izobraževanje ali za delo in aktivnost v družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih. Kompromis je pri tem nemogoč."

Kar preveč opravičevanja je v teh njegovih besedah. Morda je pozabil, da je eden izmed redkih, ki menijo, da morajo strokovno delo neprestano oplajati tudi z učenjem. Pozabil je verjetno tudi na to, da s prizadevnim izobraževanjem izboljšuje zaskrbljujočo strukturo kadrov, ki brez ustrezne kvalifikacije opravljajo tudi najodgovornejša dela. Vsak človek mora biti na neki način koristen naši družbi. Prav gotovo pa se Janezu Lekšetu ni treba spraševati, če je na pravi poti za dosego tega smotra.

- bo -

Ivan OJSTERŠEK,
referent za požarno varnost
v TE Šoštanj

Dela in naloge referenta za požarno varnost v šoštanjskih elektrarnah Ivan Ojsteršek, rojen 18. julija 1935.

leta v Velenju, opravlja od leta 1972, predtem pa je od 1960. leta bil ključavničar.

Že 20 let je član prostovoljnega mestnega gasilskega društva Šoštanj. V gasilstvu si je pridobil čin višjega častnika.

Delovna organizacija, v kateri je zaposlen, mu je omogočila dopolnilno šolanje v Zagrebu, kjer je po uspešno končani dveletni gasilski šoli postal gasilski tehnik. Ob tej priložnosti se Ivan svoji delovni organizaciji zahvaljuje za vso pomoč, katere je bil deležen kot gasilec in član njenega delovnega kolektiva.

Ivan je prizadeven in požrtvovalen delavec, tako v gasilskih vrstah kot tudi v krajevni skupnosti Šoštanj. Po njegovi zaslugi so si mnogi mladi šoštanjski gasilci pridobili potrebno znanje. Nemalo zaslug ima tudi za izgradnjo in dozidavo gasilskega doma v Šoštanju. Nasploh je veliko prispeval za razvoj in opremljenost gasilskega društva Šoštanj. Tudi v občinski gasilski zvezi Velenje je veliko pripomogel k temu, da so danes vse gasilske enote v občini sorazmerno dobro opremljene in sposobne za učinkovito in hitro ukrepanje ob vsakem klicu na pomoč.

Ivan Ojsteršek je tudi nosilec številnih gasilskih odlikovanj.

Poleg gasilstva pa mu veliko prostega časa vzame sodelovanje pri delu družbenopolitičnih organizacij, saj skoraj nobena od številnih akcij v krajevni skupnosti Šoštanj, ki ji pripada, ni minila brez njegovega sodelovanja. Je tudi poveljnik civilne zaščite v krajevni skupnosti Šoštanj, predsednik splošne delegacije za SIS v skupnih službah delovne organizacije TE Šoštanj ter član odbora gasilskega društva Šoštanj in odbora občinske gasilske zveze Velenje.

Ob vsej tej aktivnosti pa ne more razumeti, zakaj noben gasilec v Šoštanju - torej tudi on - še sedaj nima napeljanega priključka za telefon na stanovanju in zakaj so gasilci tudi ob zadnjem napeljevanju številnih novih telefonskih priključkov v mestu Šoštanju ostali praznih rok. Pa pustimo to! Za sklep poudarimo raje, da je Ivana za njegova prizadevanja in za vse njegove dosedanje, pa tudi bodoče delo, predsednik republike Josip Broz - Tito odlikoval z redom dela s srebrnim vencem. To veliko priznanje mu je na zadnjem letnem občnem zboru občinske gasilske zveze Velenje izročil predsednik občine Velenje Franjo Korun. /L. Ojsteršek/

Ivan BOŽIČEK,
upokojeni dolgoletni
rudar v našem rudniku

Nekaj otožnega je v tem človeku, ugotavljam ob snidenju z njim in se obenem vprašujem, zakaj. Je morebiti

minilo premalo časa od takrat, ko je zadnjič vzel v roke palico, da bi zdelan od dolgoletnega rudarjenja "podprl" porabljeno moč v kolkih in kolenih in si tako pomagal pri odhodu v jamo? Ali pa še ni pozabil na prestano garanje, ko si je gradil hišo v sososki Šalek-Gorica, v kateri se zdajle opazujeva? Kaj vem; šivino v njegovih očeh prepreda utrujenost in zazrtost nekam izven sedanjosti, ki naju obdaja...

"Pomlad prihaja, in hitre temperaturne spremembe kaj slabo vplivajo na moje obrabljene kolke in kolena," mi nazadnje sam razloži svoje počutje. Predtem je počasi sedel za mizo, na katero se skozi zavese na oknu prostranega dnevnega prostora prebijajo sončni žarki poznega zimskega dopoldneva.

Najprej razčistiva, da Križan vrh - njegov rojstni kraj - ne sodi v krško občino, kakor sem si pomotoma zapisal v beležnico, ampak v občino Šmarje pri Jelšah; bližnje naselje ob vznožju Križanega vrha so Trebče, jugovzhodno pa leži Bistrica ob Sotli. Na obronkih Kozjanskega toreja, kjer hriboviti svet preide v gričevnato pokrajino in pred Kumrovcem zdrsnje v začetke Panonske nižine, je pred štiriinšestdesetimi leti stekla Ivanova zibelka.

O zgodnji mladosti ne govori posebno rad. Beseda mu kar noče iz ust tudi potem, ko razpreda spomine na obdobje zrele mladosti. Skrbno izbira besede, kot da tehta njihov pomen in se vmes sprašuje, če je res vse, kar pove, čisto tako, kot je hotel povedati.

V preprostih besedah se pred poslušalcem razgrinja življenje navadnega človeka in njegova vsakdanja borba za prostor pod soncem.

"Krute strani življenja sem spoznal kmalu potem, ko sem dopolnil dvajseto leto," počasi niza spomine naš upokojeni rudar in nadaljuje:

"Po starih običajih bi moral kot prvorojenec prevzeti kmetijo, vendar pa ta navada pri nas doma ni imela nobene teže. Kadar smo doma načeli to temo, so se z vso ostrino razplamtele strasti glede pravice do lastništva nad našo srednje veliko kmetijo. Brat in deloma tudi sestra sta trdila svoje, oče in bolehnata mati sta trdila drugače, jaz pa razen tega, da sem kot kmet želel ostati na zemlji, tudi nisem razmišljal kaj dosti več. V zaostrene domače razmere je kot grom in vedrega neba udaril še začetek druge svetovne vojne."

Božičkovi so se ob tem gromu razšli. Starši so se umaknili pred izseljevanjem pod streho sorodnikov, ki so živeli v Pod-sredi, Ivan pa se je zaposlil v Kozjem pri žagarju Golčarju. Pri njem je dočkal tudi partizanski napad na Kozje in po njem s partizani odšel v gozdove.

"Skoraj trideset let mi je bilo, ko smo se po osvoboditvi doma spet 'zgrabili' zaradi kmetije. Kmalu sem ugotovil, da so nasprotja enaka, kot so bila pred začetkom vojne, in ker sem se kmalu tudi oženil, sem si moral delo poiskati drugje."

Tako je Ivan prišel jeseni leta 1952 v Velenje, kjer se je sezonsko zaposlil pri našem rudniku; naslednje leto, ko je dokončno spoznal, da ne bo postal lastnik kmetije, pa se je kot nekvalificirani kopač redno zaposlil v RLV.

"Priznati moram, da sem se s sedemintridesetimi leti starosti težko privadil delu v jami, vendar druge izbire takrat nisem imel. Še sreča, da so me rudarji, ker sem bil navajen delati, hitro sprejeli za svojega. To mi je veliko pomagalo, da sem se navezal na to delo brez sonca in zvezd," nekoliko bolj živahno pove Ivan.

Potem mi govori o tem, kako je nekaj časa živel v samskem domu; pozneje, ko je v Velenje prišla tudi žena s sinom Božom, ki se je rodil v tem času, pa je Ivan zase in svojo majhno družino uredil stanovanje v stari baraki. Njegov obraz je spet zamišljen, ko govori o težkih razmerah, ki so vladale v tem zasilenem bivališču. Iz barake se je preselil v novo stanovanje šele potem, ko je z opravljenimi tristotimi urami udarniškega dela izpolnil osnovni pogoj za pridobitev stanovajske pravice. Pred vselitvijo v svojo hišo pa se je preselil še enkrat. V tem času se je namreč rodila tudi hčerka Milena, in večja družina je potrebovala tudi večje stanovanje.

Kljub temu, da se je odpovedal kmetiji, se Ivan ni odpovedal želji po lastnem domu. Ko se je zaposlila še žena - Barbara ji je ime, so postali pogoji za graditev lastne hiše veliko bolj ugodni, in začeli so graditi; z neizmerno veliko volje, saj drugače - je rekel Ivan

Odšli v pokoj

Franc CERAR,
upokojen 13. februarja

Rojen 14. februarja 1929
v Ljubljani. Poročen z Danico,
rojeno Jezernik.

Od 24. marca 1975 je neprekinjeno delal v Plastiki. Zaposlil se je kot referent nabave, pred upokojitvijo pa je opravljal dela in naloge vodje lancerske službe v Plastiki.

Ivan GOMILŠEK,
upokojen 29. februarja

Rojen 31. decembra 1931
v Ravnah pri Šoštanjju. Poročen
s Faniko, rojeno Pantner.

Od 20. julija 1953 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1963 je bil premeščen v Jamo Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1954 je opravil izpit za polkvalificiranega in leta 1963 še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Vinko GRUŠOVNIK,
upokojen 29. februarja

Rojen 19. julija 1929 na Tolstem
vrhu nad Mislinjo. Poročen
s Hermino, rojeno Jeseničnik.

Od 1. avgusta 1955 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1970 je bil premeščen v Jamo zahod in leta 1975 v Jamo Pesje, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1957 je opravil izpit za polkvalificiranega in leta 1960 še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Franc HOJAN,
upokojen 29. februarja

Rojen 9. januarja 1919
v Cirkovcah pri Velenju. Poročen
s Štefko, rojeno Grobelnik.

Od 2. decembra 1947 je neprekinjeno delal v RLV. Za-

poslil se je kot nekvalificirani delavec v Klasirnici, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1964 je opravil strokovni izpit za premikača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, medalje za hrabrost in reda dela s srebrnim vencem.

Aktivni udeleženelec NOB od aprila 1944 dalje.

Karel IRŠIČ,
upokojen 29. februarja

Rojen 2. novembra 1926
v Ljubnici pri Celju. Poročen
s Frančiško, rojeno Sojč.

Od 1. septembra 1974 je neprekinjeno delal v RLV, prvič pa se je v RLV zaposlil že leta 1955, in sicer kot kvalificirani kopač v jami Škale. Leta 1965 je bil premeščen v RŠC Velenje, leta 1974 nazaj v RLV - Jama Škale in leta 1977 v Jamsko mehanizacijo (in transport), kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Ivan JAKOP,
upokojen 29. februarja

Rojen 1. junija 1926 v Stenici pri
Slovenskih Konjicah. Poročen
z Angelo, rojeno Dedič.

Od 16. maja 1951 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1978 je bil premeščen v Zračenje, kjer je delal kot skladiščnik do upokojitve.

Leta 1951 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1954 za kvalificiranega kopača in leta 1962 za strelca.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Branimir LUZAR,
upokojen 29. februarja

Rojen 3. februarja 1931
v Glogovcu pri Koprivnici. Poročen
z Ružo, rojeno Sinjerec.

Od 1. junija 1974 je neprekinjeno delal v RLV, prvič pa se je v RLV zaposlil že leta 1951, in sicer kot kvalificirani ključavničar pri jamski mehanizaciji. Leta 1969 je bil premeščen v RŠC Velenje, leta 1974 nazaj v RLV - Jama Škale in leta 1977 v Jamsko mehanizacijo (in transport), kjer je delal do upokojitve kot strojni nadzornik.

Nagrajen in dobitnik diplome dvakratnega udarnika in diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Živojin MARINKOVIĆ,
upokojen 29. februarja

Rojen 15. marca 1924
v Tetovu. Poročen z Iveto,
rojeno Langerholc.

Od 1. julija 1975 je neprekinjeno delal pri REK Velenje. Zaposlil se je kot trgovsko-tehnični predstavnik v komercialnem sektorju skupnih služb REK Velenje. Leta 1978 je bil premeščen v skupne službe Plastike, kjer je delal do upokojitve.

Aktivni udeleženelec NOB od oktobra 1944 dalje.

Leopold MEH,
upokojen 29. februarja

Rojen 15. julija 1929
v Šaleku pri Velenju. Poročen
z Ivanko, rojeno Ževart.

Od 2. novembra 1951 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami zahod. Leta 1955 je bil premeščen v Jamo vzhod in leta 1961 nazaj v Jamo zahod, sedaj Jama Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1956 je opravil izpit za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in reda dela.

Baltazar MEVC,
upokojen 29. februarja

Rojen 3. januarja 1926
v Ravnah pri Šoštanju. Poročen
z Ano, rojeno Troger.

Od 1. oktobra 1951 je neprekinjeno delal v RLV, prvič pa se je pri RLV zaposlil že 1. maja 1948. leta, in sicer kot polkvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1960 je bil premeščen v Klasirnico, kjer je do upokojitve opravljal dela in naloge vodje vzdrževalcev.

Leta 1951 je opravil izpit za polkvalificiranega in leta 1955 še za kvalificiranega kopača.

V letih obnove večkratni udarnik.

Nagrajen in dobitnik diplome za 25 let vestnega in vztrajnega dela v delovni organizaciji, srebrne značke Zveze sindikatov Slovenije in reda dela.

Peter PETROVSKI,
upokojen 29. februarja

Rojen 18. junija 1924 v Tetovu.
Poročen s Stojano, rojeno Maneva.

Od 1. marca 1972 je neprekinjeno delal pri RLV. Zaposlil se je kot prodajni referent v komercialnem sektorju skupnih služb RLV, pozneje REK Velenje. Leta 1978 je bil premeščen v skupne službe Plastike, kjer je delal do upokojitve kot komercialno-tehnični predstavnik Plastike.

Aktivni udeleženelec NOB od 1941. leta dalje.

Anton PLAZL,
upokojen 29. februarja

Rojen 1. aprila 1927
v Ravnah pri Šoštanju. Poročen
z Olgo, rojeno Oder.

Od 6. novembra 1951 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami zahod. Leta 1961 je bil premeščen v Priprave, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1961 je opravil izpit za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Aktivni udeleženelec NOB od leta 1944 dalje.

Anton PUSOVNIK,
upokojen 29. februarja

Rojen 22. februarja 1928
v Florjanu pri Šoštanju. Poročen
z Angelo, rojeno Globačnik.

Od 17. julija 1957 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1964 je bil premeščen v Jamske gradnje in leta 1977 v Jamo Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1961 je opravil izpit za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Aktivni udeleženelec NOB od leta 1944 dalje.

Stane ŠKORJANC,
upokojen 29. februarja

Rojen 13. novembra 1930
v Bevčah pri Velenju. Poročen
s Frančiško, rojeno Ramšak.

Od 3. avgusta 1954 je neprekinjeno delal v RLV, prvič

pa se je v RLV zaposlil že leta 1945, in sicer kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1975 je bil premeščen v Jamsko mehanizacijo (in transport), kjer je delal do upokojitve.

Leta 1966 je opravil izpit za kvalificiranega ključavničarja.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Avgust TURNŠEK,
upokojen 29. februarja

Rojen 28. julija 1927 v Šmartnem
v Rožni dolini pri Celju. Poročen
z Elizabeto, rojeno Paumgartner.

Od 17. marca 1953 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1970 je bil premeščen v Jamo zahod, leta 1972 v Zunanji obrat in leta 1978 v Zavarovanje, kjer je delal kot vratar vse do upokojitve.

Leta 1955 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1957 za kvalificiranega kopača in leta 1965 še za strelca.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Aktivni udeleženec NOB od aprila 1945. leta.

Franc VRAČKO,
upokojen 29. februarja

Rojen 3. decembra 1925
v Roqaški Slatini. Poročen
z Marijo, rojeno Cijan.

Od 21. julija 1966 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1975 je bil premeščen v Steber 8, sedaj jama Pesje, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Franc VREČKO,
upokojen 29. februarja

Rojen 5. decembra 1932
v Pečovju pri Štorah. Poročen
z Majdo, rojeno Papež.

Od 1. aprila 1975 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v Jami Škale. Konec leta 1975 je bil premeščen v Jamo vzhod, leta 1976 nazaj v Jamo Škale in leta 1978 v Jamsko mehanizacijo, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Abdurahman HENJAKOVIĆ,
upokojen 1. marca

Rojen 6. januarja 1943
v Babunovičih pri Srebreniku.
Poročen s Šuhreto,
rojeno Ibrahimović.

Od 18. maja 1973 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani delavec v Pripravah. Leta 1974 je bil premeščen v Plastiko in leta 1975 nazaj v Priprave, kjer je delal do upokojitve.

Bogomil STRGAR,
upokojen 1. marca

Rojen 14. januarja 1920
v Logu pri Tolminu. Poročen
z Zorko, rojeno Zalog.

Od 9. februarja 1952 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot kvalificirani strojnik v Klasirnici. Leta 1956 je bil premeščen v ESO in sredi leta 1956 nazaj v Klasirnico, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Aktivni udeleženec NOB v zadnjem letu vojne.

Alojz LAH,
upokojen 3. marca

Rojen 23. aprila 1930
v Kaplji vasi pri Krškem. Poročen
z Marijo, rojeno Camloh.

Od 8. decembra 1959 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v Jami zahod. Leta 1974 je bil premeščen v Jamo vzhod, leta 1975 v Jamo Škale, še isto leto nazaj v Jamo zahod, leta 1977 v Steber 8 in leta 1979 v Jamo Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1961 je opravil izpit za strelca.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

ZA ŠILCE SMEHA

Na vratih neke mesnice je bilo moč prebrati:

"Priporočamo vam sveže zajčke. Cenjenim strankam oderemo kožo takoj."

Franc REJEC,
upokojen 6. marca

Rojen 23. maja 1930
v Jageršču pri Idriji. Poročen
z Justino, rojeno Volf.

Od 26. decembra 1964 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami zahod. Leta 1968 je bil premeščen v Jamo vzhod, leta 1970 nazaj v Jamo zahod, leta 1974 zopet v Jamo vzhod in 1975. leta v Jamo Škale, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1959 je opravil izpit za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Jože LOČAN,
upokojen 10. marca

Rojen 5. marca 1920
v Topolšici pri Šoštanju.

Od 1. aprila 1956 je neprekinjeno delal v TE Šoštanj. Zaposlil se je kot strežnik pri notranjem odplavljanju pepela od prvih dveh blokov, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Aktivni udeleženec NOB od januarja 1945 dalje.

Ivan POVH,
upokojen 12. marca

Rojen 18. decembra 1929
na Paškem Kozjaku. Poročen
z Marijo, rojeno Črep.

Od 10. decembra 1951 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod, sedaj jama Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1955 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1958 za kvalificiranega kopača in leta 1961 še za strelca.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Mihael VEDE,
upokojen 24. marca

Rojen 22. julija 1929
v Topolšici. Poročen
z Angelo, rojeno Rogovnik.

Od 3. marca 1952 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1970 je bil premeščen v Jamo zahod, zdaj Jama Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1955 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1957 za kvalificiranega kopača in leta 1972 še za strelca.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Leopold KROPIVŠEK,
upokojen 31. marca

Rojen 10. oktobra 1926
v Ločici pri Celju. Poročen
s Terezijo, rojeno Breznik.

Od 4. septembra 1961 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v Jami zahod. Leta 1972 je bil premeščen v Priprave, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Ivan MIKLAV,
upokojen 31. marca

Rojen 24. septembra 1928
na Konovem pri Velenju. Poročen
z Zofijo, rojeno Jus.

S krajšima prekinitvima je že od leta 1947 delal v RLV. Zaposlil se je kot polkvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1977 je bil premeščen v Zračenje, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1955 je opravil izpit za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

TAKTIKA

Tajnica se odpravlja na dopust in sama pri sebi takole modruje:

"Najtežje je vse stvari spraviti v tak nered, da bi bil šef prepričan, kako je moja namestnica nesposobna."

ENA O NAŠIH ŠKOTIH

- Kdo je izumil žico?

- Gorenjec, seveda. Pri nekem nakupu je petdeset par tako dolgo vrtel med prsti, da je nastala žica.

Franc MIKLAVŽINA,
upokojen 31. marca

Rojen 4. januarja 1932
v Šaleku pri Velenju. Poročen
z Milico, rojeno Klančnik.

Od 8. julija 1954 je neprekinjeno delal v RLV, s krajšo prekinitvijo pa že od leta 1950. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1964 je bil premeščen v rudniški gradbeni obrat, leta 1973 v Jamo zahod, leta 1975 v Jamsko mehanizacijo in transport in leta 1977 v Jamski transport, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1955 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1961 za kvalificiranega kopača, leta 1973 pa še izpit za voznika jamske lokomotive.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in reda dela s srebrnim vencem.

Ivan PETELINŠEK,
upokojen 31. marca

Rojen 17. februarja 1928
v Podkrajju pri Velenju. Poročen
z Anico, rojeno Hršak.

Od 4. decembra 1950 je neprekinjeno delal v RLV, s krajšo prekinitvijo pa že od leta 1946. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1957 je bil premeščen v rudniški gradbeni obrat, konec leta 1957 v Jamo vzhod in leta 1975 v Steber 8, sedaj Jama Pesje, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1955 je opravil izpit za polkvalificiranega in leta 1963 še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Mihael TAMŠE,
upokojen 31. marca

Rojen 25. septembra 1931
v Šentvidu nad Valdekom, zdaj
Završe nad Zg. Doličem. Poročen
z Leopoldino, rojeno Gros.

Od 17. decembra 1954 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1966 je bil premeščen v Jamo zahod, leta 1974 najprej v jamo Škale in nato v Steber 8, zdaj Jama Pesje, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega in leta 1964 še za kvalificiranega kopača.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Evzebij ŽAGER,
upokojen 31. marca

Rojen 9. decembra 1924
v Koprivni. Poročen z
Angelo, rojeno Leskovšek.

Od 20. maja 1952 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1970 je bil premeščen v Jamo zahod in leta 1974 v Steber 8, zdaj Jama Pesje, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1959 je opravil izpit za strelca.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Franc PAJER,
upokojen 1. aprila

Rojen 21. novembra 1927
v Podkrajju pri Velenju. Poročen
z Ivanko, rojeno Avberšek.

Od 9. marca 1953 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1962 je bil premeščen v Zunanji obrat in leta 1978 v Zavarovanje, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Aktivni udeleženec NOB od junija 1944 dalje.

- - -

Še ne dva tedna po upokojitvi - v petek, 11. aprila - nas je naš nekdanji sodelavec Franc Pajer zaradi srčne kapi za vedno zapustil.

Anton SKORNŠEK,
upokojen 1. aprila

Rojen 19. maja 1928
v Lepi njivi pri Mozirju. Poročen
z Nado, rojeno Rezoničnik.

Od 10. marca 1965 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani delavec v Jami zahod. Leta 1966 je bil premeščen v Priprave, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

OH, TA NEŽNI SPOL

"Priatelj, kakšen pa si? Modro oko imaš!"

"Žena mi je vrgla rože v glavo."

"No, od tega vendar ne moreš imeti modrega očesa."

"O, pač, zraven je bil tudi lonček za rože!"

Ruždi JONUZI,
upokojen 3. aprila

Rojen 17. septembra 1928
v Orašju pri Vratnici. Poročen
s Kadiro, rojeno Emini.

Od 12. julija 1973 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot kvalificirani kopač v Jamskih gradnjah, kjer je delal do upokojitve.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Avgust ROP,
upokojen 30. aprila

Rojen 7. avgusta 1929
v Stročji vasi pri Ljutomeru.
Poročen z Marijo, rojeno Gerdak.

Od 9. maja 1952 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificirani kopač v Jami vzhod. Leta 1975 je bil premeščen na Steber 8 in konec leta 1975 nazaj v Jamo vzhod, zdaj Jama Preloge, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1955 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1957 za kvalificiranega kopača in 1963. leta še za strelca.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Zofija OCEPEK,
upokojena bo 8. maja (po
izkoriščenem letnem dopustu)

Rojena 6. aprila
1925 v Pesjem pri Velenju.

Mati dveh otrok: leta 1949 rojenega Mitje in leta 1954 rojene Nevenke.

Od 14. oktobra 1974 je neprekinjeno zaposlena pri REK Velenje, s krajšima prekinitvama pa že od leta 1943. Zaposlila se je kot nekvalificirana delavka v Stanovanjskem gospodarstvu. Leta 1977 je bila premeščena najprej v skupne službe kombinata in potem v Družbeni standard, kjer je delala do upokojitve.

Nagrajena in dobitnica diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji in medalje zaslug za narod.

Aktivna udeleženka NOB od maja 1944. leta.

Po podatkih iz kadrovskih služb delovnih organizacij in oddelka za socialno zavarovanje v kadrovsko-splošnem sektorju skupnih služb SOZD REK Velenje pripravila Vesna KORES.

Portreti naših delavcev in upokojenecv

Nadaljevanje s strani 17!

- ne bi šlo.

Ivan je nekaj let igral tudi pri Rudarski godbi Velenje, potem pa ga je zamenjal sin Božo, ki v njej igra še danes.

Ivan Božiček ne skriva velikega ponosa, ko hodi po svoji hiši. Zato večkrat ponovi, da nikoli ni verjel, da bo nekoč vendarle vseljiva. Za njiju z ženo je kar prevelika, zato se veseli trenutka, ko bo hčerka Milena končala študij umetnostne zgodovine in se iz Ljubljane vrnila v Velenje. Navezan je na svoja otroka. Daje jima tisto, kar je on pogrešal. Božo je že poročen in ima družino, Milena pa bo letos končala študij... Nočem mu omenjati, da bo tudi ona verjetno kmalu odšla po sinovih poteh, vendar oče Ivan verjetno že sam razmišlja tudi o tem, reče pa nič.

Vprašam ga, če pogreša svoje bivše sodelavce. Seveda jih pogreša!

Sporočilo predsedstva konference
osnovnih organizacij zveze
sindikatoev delovne organizacije RLV

Zaradi slabih vremenskih razmer
letos ne bomo priredili tradicionalnega
prvomajskega srečanja na Paškem
Kozjaku.

Srečno!

"Le dela v jami ne pogrešam več," pravi in hitro doda: "Zadnje mesece sem tako v jamo odhajal že s palico, saj mi je zdravnik dal vedeti, da imam močno obrabljene kolke in da tudi kolena niso dosti boljša. Zato sedaj veliko počivam, če pa kaj delam, delam počasi. Zdaj se mi res ne mudi nikamor."

Kljub temu, da sedaj že kar dobro poznam upokojenega rudarja Ivana Božička, pa odgovora na vprašanje, odkod izvira moj vtis, da izžareva otožnost, le še ne poznam.

Preden se posloviva, me povabi v klet na kozarec vina, ki ga je sam pridelal. Že res, da sem ponujeno pijačo med razgovorom odklonil, ampak da bi odklonil tudi domače vino... Med počasnim srebanjem žlahtne kapljice mi razodene, da je vino pridelano na Kozjanskem. Ne na domačiji zemlji, ki jo je prevzel brat in je danes povsem zanemarjena, ampak pri sorodnikih.

"Brata obiščem na kmetiji le enkrat v letu," pove Ivan z neprikrito grenkobo v glasu. "In še takrat običajno le v mesecu maju, ko narava sama poskrbi za praznično odetev drevov in travnikov. Kljub temu pa se v Velenje vedno znova vračam žalosten, ker kmetija tako žalostno propada"... Po teh besedah je njegov pogled spet siv, jaz pa sem bogatejši za spoznanje, od kod rasejo korenine doslej meni nejasne otožnosti našega upokojenega rudarja Ivana Božička.

- bo -

